

NAŠA DĚDINA

ČTVRTLETNÍK
OBCE HLOHOVEC

ČÍSLO 1/2021
ROČNÍK XXIII.
Zdarma

www.hlohovec.cz

e-mail: obec@hlohovec.cz

Úvodník

Vážení spoluobčané, milí Lohovčani

Jako vykoupení na nás působí paprsky jarního sluníčka, vytahujíc na povrch zemský všemožnou květenu. V Kamenici vykvetly hlaváčky a ne jeden z nás se byl na tu krásu podívat. Příroda se probudila a my sami cítíme příliv čerstvé pozitivní energie. Bylo to už opravdu zapotřebí, letošní zima trvala znač-

ně dlouho. Máme za sebou poměrně kritické období, kdy v naší obci propukla v plné síle nemoc Covid-19. Mnohé z nás koronavirus poměrně dost potrápil, některé z nás bohužel přemohl. Čest jejich památce. Doufejme tedy aspoň v brzké zlepšení situace a návrat k normálnímu životu. Předpokládám, že vlivem nadcházejícího teplého období koronavirus

ustoupí jako tomu bylo loni v létě a my se budeme moct znovu pořádně nadechnout. A doufám také v brzké otevření provozoven všeho druhu, jejichž dlouhodobé uzavření je pro jejich majitele opravdu likvidační. Držím jim palce, ať to vydrží a nám všem přeji pevně zdraví a slunce v duši.

Jaroslav Hajda, starosta

O dění v obci

Za normálních okolností bych Vás na následujících řádcích informoval o událostech v naší obci, ale bohužel tak neučiním. Letošní rok pokračuje v duchu pandemie koronaviru tak, jako tomu bylo loni a v důsledku nejrušnějších opatření, nařízení a vyhlášek byl a stále je omezen provoz velké části hospodářství naší země, zavřeny byly veškeré provozovny drobných živnostníků, penziony, hospody a u některých z nich bohužel není jasné, zdali ještě někdy otevrou, což mě opravdu mrzí. Společenský život se zcela zastavil, takže jsme opět přišli o tradiční hlohovecké kulturní akce, jako je svěcení vína, krojový ples, fašank, košť vína, diskoples atd. A o svou vá-

šeň přišli i místní fanoušci fotbalu. Doufáme, že tato doba brzo skončí. A zde bych uvedl jen krátkou rekapitulaci průběhu pandemie v naší obci. Celý podzim roku 2020 jsme se pohybovali v relativně nízkých počtech nakažených osob a dá se říct, že jsme z tohoto hlediska patřili mezi premianty okresu. Počty nakažených osob se dlouho pohybovaly mezi hodnotami 0 až 5 osob. Situace se začala měnit na začátku ledna, kdy 5. ledna narostl počet nakažených na 8 osob, 8. ledna na 12 osob a křivka začala stoupat nahoru v neděli 17. ledna, kdy byl počet 15 pozitivních. Dále se situace trochu uklidnila a počty nakažených se udržovaly na těchto hodnotách až

do konce měsíce ledna a neprobíhal výrazný nárůst. Změna nastala v úterý 2. února, kdy se počet nakažených navýšil na 18, v pondělí 8. února pak až na 27 a počty nadále stoupaly – čtvrtek 11. února 41 osob, úterý 16. února 50 osob, čtvrtek 18. února 58 osob, sobota 20. února 61 osob, což byl vrchol křivky počtu pozitivních osob v naší obci. Od tohoto okamžiku začaly počty malými výkyvy pozvolna klesat a k datu 29. dubna, kdy píšu tyto řádky, máme pouze 2 nakažené osoby. Doufáme tedy v brzký návrat do běžného života, avšak s určitou opatrností a pokorou, čert nikdy nespí a pro koronavirus to platí bohužel dvojnásob.

Něco málo o odpadech ...

Od 1. ledna 2021 vstoupil v účinnost nový zákon o odpadech č. 541/2020 Sb., který přináší poměrně velkou revoluci do odpadového hospodářství. Vzniká poměrně velký tlak na opětovné využití a recyklaci námi produkováných odpadů, razantně se navyšují poplatky za tyto naše odpady a v roce 2030 bude skládkování komunálních odpadů ukončeno. A kolik odpadů vyprodukuje? Dle statistiky svozové společnosti Hantály a.s. se jedná o cca 225 až 235 kg tuhého komunálního odpadu na 1 obyvatele naší obce. A právě nový zákon o odpadech zavádí limity na množství vyprodukovaného komunálního odpadu na obyvatele. V letošním roce činí tento limit 200 kg a každým rokem se bude tento limit snižovat o 10 kg až na hodnotu 120 kg v roce 2029. Zřejmě si nyní kladete otázku, k čemu tento limit slouží a z jakého důvodu ho nový zákon o odpadech stanovuje? Je to kvůli rozdílné ceně účtované za množství komunálního odpadu na občana do limitu a nad limit. Cena za likvidaci komunálního odpadu účtovaná svozovou společností Hantály a.s. se skládá ze zákonného poplatku 500 Kč za skládkování, který se tímto limitem navyšuje na 800 Kč a postupně poroste až na hodnotu 1850 Kč v roce 2029. K této ceně je ještě nutné přičíst po-

platek 500 Kč za provoz svozové společnosti a skládky a dále zákonný rekultivační poplatek 145 Kč. Tedy současná celková snížená cena činí 1145 Kč/t a zvýšená 1445 Kč /t bez DPH, přičemž bude každým rokem rapidně narůstat. A tento nárůst byl také důvodem navýšení místního poplatku za likvidaci komunálního odpadu na 550 Kč na občana. Zde musím podotknout, že v našem místním poplatku 550 Kč na občana je kromě likvidace komunálního odpadu z popelnic zahrnut také odpad ze sběrného dvora a toho je opravdu spousta – směsný komunální odpad v kontejnerech, objemný odpad, bioodpad, plasty všeho druhu, papír, pneumatiky, oleje, barvy atd. V loňském jsme vybrali na místních poplatcích za likvidaci odpadů 559 991,5 Kč od občanů trvale žijících v obci a 24 263 Kč za objekty individuální rekreace, přičemž za likvidaci odpadů svozové společnosti Hantály a.s. bylo v roce 2020 uhrazeno 1 207 065,86 Kč, z čehož jasně plyne, že z rozpočtu obce jde na likvidaci odpadů dvojnásobná částka, než se vybere na místních poplatcích za jejich likvidaci. Ano, je to bonus pro občana, že se za 550 Kč ročně zbaví svých odpadů, ale dle mého názoru je tento způsob hospodaření z hlediska obce dlouhodobě neudržitelný a je tedy na místě se začít zamýšlet, jak dál. Cestou je třídění našich odpadů, jejich recyklace a opětovné využití. A vůbec nejlepší řešení je, aby odpad vůbec nevznikal. Touto cestou na Vás jako na spotřebitele apeluji - přemýšlejte, co kupujete a myslíte na to, jak to budete likvidovat, protože to také něco stojí. Naprosto nepochopitelný je pro mne prodej oloupaných banánů či pomerančů, zabalených v plastových foliích namísto jejich přírodních slupek. Tomu nerozumím a ani nechci rozumět. A podobné to je i se vším ostatním, co kupujeme a následně likvidujeme. Přemýšleme tedy nad tím, co po nás zůstává a pokusme se snižovat onen zákonem stanovený a v čase snižující se limit produkce komunálního odpadu na občana.

A něco málo o investicích a hospodaření obce ...

Po loňském asfaltování místních komunikací v obci jsme si dali s většími investicemi pauzu. Z drobných investičních akcí stojí za zmínku rozšíření dámských toalet v kulturním domě, nově přibýly 2 kabinky a celkově máme tedy pro dámy 5 kabiněk. Vzhledem k frontám, které před dámskými toaletami často panovaly, je to výrazná pomoc. V následujících

dnech započne doplňování herních prvků dětských hřišť, přičemž hřiště v Šulaperku bude pro svůj již nevyhovující technický stav kompletně obnoveno a nově bude osazeno několik herních prvků i mezi vinnými sklepy v lokalitě Na kopci. Pokud se podaří, na své si zřejmě přijdou i děti navštěvující naši mateřskou školu, pro kterou připravujeme vybudování

zahrady přírodního stylu, jejíž součástí budou naučné herní prvky, venkovní učebna, lanovka, hmyzí hotel a malý lesík, ovšem opět záleží na poskytnutí dotace. Své síly nyní upínáme také k rekonstrukci obecního úřadu, která je ovšem opět závislá na skutečnosti, zda obdržíme dotaci. Jasno bychom měli mít v následujících dnech, poté se rozhodne o dalším

postupu. Současně postupujeme dále v přípravě projektu obnovy ulic Lipová, Ke kostelu a Za humnami, což je ale běh na delší trať vzhledem k absenci vhodných dotačních titulů. Co se jistě podaří v brzké době dokončit, bude úprava terénu a rozšíření hřbitova. Předpokládám, že do podzimu bude vše dokončeno. Projekčně řešíme také budování inženýrských sítí v nových lokalitách, avšak na jejich budování je třeba vyřešit financování a spoluúčast vlastníků pozemků, které budou zasítovány a tím tedy i zhodnoceny. Bohužel na to neexistuje žádný funkční model, jak budování inženýrských sítí ve spolupráci s vlastníky pozemků zrealizovat, se stejným problémem se potýkají i okolní obce a společně hledáme novou cestu. Ano, existuje možnost všechny pozemky vykoupit, vybudovat sítě a jejich náklady rozpustit do ceny dále prodávaných pozemků, ale nedokážu si představit, že se podaří dané pozemky vykoupit. Každý si uvědomuje cenu, jakou tyto pozemky mají a to zvláště v dnešní době, a proto zákonitě nebude chtít prodat. I toto je důvodem, proč jsme od počátku volebního období neprodali ani metr čtvereční obecního pozemku a pozemky pouze směňujeme, je to v zájmu dobrého hospodáře. Ve stejném duchu se snažím o nalezení řešení problému areálu zemědělského družstva, kde musí dojít k dohodě se všemi subjekty a vlastnickému vypořádání. Musí či nemusí, ve své podstatě nemusí, můžeme to nechat ve stavu jakém je, ležet ladem a nechat chátrat, ale jsem si jist, že tímto přístupem to bude zchátralý areál dalších 50 let a to je škoda. Možná jste si již všimli, že postupně pronajímáme jednotlivé plochy areálu družstva. Do nájmu si je berou drobní hlohovečtí hospodáři, zemědělci a živnostníci a to je právě to, co podporuji – napomáhat drobnému zemědělskému hospodaření a podnikání. Současně to sebou přináší jeden velmi příjemný vedlejší efekt a to, že z ulic nám mizí zaparkované pluhy, hromady a hromádky různého materiálu a vše se stěhuje právě do areálu družstva na pronajaté plochy. Řešili jsme dilema, kam směřovat využití areálu zemědělského družstva na další léta a musím říct, že nastolený trend, kdy areál bude užívat více menších nájemců a provozoven je mi bližší, než aby zde byl jeden velkovýrobce zabírající celý areál zemědělského družstva. A využívat areál družstva na něco jiného než na hospodářskou činnost místních občanů jakou tam máme dnes? Odpověď Vám dám nerudovskou otázkou: „Kam s nimi?“ Jako je prvkem každého rodinného domu hospodářská část, tak by i součástí každé obce mělo být kvalitní hospodářské zázemí pro její obyvatele a živnostníky. Pro vinařskou a zemědělskou obec, jakou Hlohovec bezpochyby je, to platí dvojnásob.

Jaroslav Hajda, starosta

Chátrající areál ZD

Zprávy ze školy

Hlohovečtí školáci se vrátili k prezenční výuce v lavicích

Po dlouhých týdnech se žáci 1. -5. ročníku naší základní školy a také všichni předškoláci ze školy mateřské vrátili zpátky do svých tříd. Ti menší, 1. a 2. třída, nebyli ve škole devět týdnů, ti starší ještě o dalších pět týdnů déle, protože po Novém roce byla prezenční výuka povolena jenom prvním dvěma ročníkům. Úplné uzavření škol v naší obci trvalo v době od 8. února, kdy onemocněla většina členů obou pedagogických sborů, až do 11. dubna. Po jarních prázdninách totiž nastala mimořádná situace, zprísnění vládních protiepidemiologických opatření a uzavření všech škol v republice.

Po celou dobu distanční výuky se žáci účastnili online hodin v prostředí ZOOM, kde se svými paní učitelkami probírali a procvičovali učivo jednotlivých ročníků a zároveň s pomocí svých rodičů vypracovávali doma různé úkoly podle zadání pedagogů. Distanční výuka naší školy se v měsíci březnu ocitla pod zorným úhlem pozornosti České školní inspekce, která provedla řádnou kontrolu způsobu výuky, pedagogických metod a četnosti online hodin. Celková úroveň distančního vzdělávání byla ohodnocena velmi dobrým výsledkem, za který patří všem učitelům velké poděkování. Náročné období pro žáky i jejich rodiče naštěstí už skončilo a naše škola s méně než 75 žáky mohla obnovit prezenční výuku ve všech třídách 1. stupně a vyhnout se střídání tříd po týdnech, tzv. rotačnímu provozu.

Nástup do školy je však podmíněn testováním žáků antigenními

Nové výukové prvky na školním dvoře

Testování žáků antigenními testy probíhá 2x týdně

testy na Covid-19, které probíhá hned ráno po příchodu do školy pod dohledem proškolených pedagogů, dvakrát týdně vždy v pondělí a ve čtvrtek. Některé nejmladší žáky k prvnímu testování doprovodili jejich rodiče, starší děti za pomoci instruktážního videa a pomoci svých učitelů zvládají testování samoodběrem tyčinkou na okraj nosu samy bez problémů.

První týdny ve škole jsou zaměřeny na adaptaci žáků na školní režim, komunikaci a vztahy v třídním kolektivu, seberegulaci a zjišťování toho, co děti umí a co je potřeba znovu procvičit. Učební osnovy byly upraveny s ohledem na mnohem kratší dobu, kterou žáci v tomto školním roce strávili ve škole a na obtížnost distančního vzdělávání. Je zde i dostatek času na protažení a pohyb na

čerstvém vzduchu, k tomu slouží přestávky na školním dvoře, kde byly v době uzavření školy instalovány nové výukové a hrací prvky - žákovská meteorologická stanice, piškvorky, hodiny s časovými pásmami a tabule na kreslení.

Do školy přišly všechny děti, mají chuť do práce i na zábavu a na setkání se spolužáky se už opravdu moc těšily. Podle tvrzení psychologů, pedagogů i pediátrů, mohla mít dlouhá doba distanční výuky vliv na duševní pohodu dětí, což se projevuje poklesem zájmu a motivace k učení, špatnou náladou, někdy až projevem úzkosti. Uzavřením školy došlo ke ztrátě důležitých sociálních vazeb, chyběl přímý kontakt s kamarády a spolužáky, omezeny byly veškeré koníčky. Proto je potřeba zaměřit se

na citlivé žáky, nabídnout jim pomoc třídních učitelů či výchovné poradkyně. Věřím, že se nám podaří úspěšně zakončit i tento náročný školní rok a předat žákům alespoň většinu potřebných znalostí a dovedností, obsažených v osnovách školního vzdělávacího programu.

Netradičním způsobem, bez osobní přítomnosti dětí, probíhají letošní zápisy do základní i mateřské školy pro školní rok 2021/2022. Základní škola přijímá přihlášky v měsíci dubnu, pro mateřskou školu byl stanoven celý květen. Bližší informace o způsobech podání přihlášek jsou vyvěšeny na www.zshlohovec.cz, plakátech v obci i nástěnkách obou škol.

*Mgr. Hana Sítková
Ředitelka školy*

Zakončení online výuky ve třetí třídě

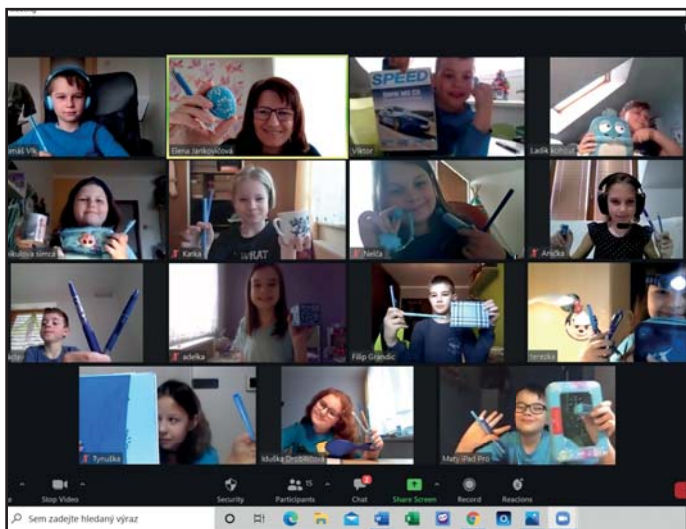
Přesunout výuku do online prostoru je velká výzva pro učitele i rodiče. Pro mnohé z nás to byla zcela nová situace a to přesto, že se vyvíjelo během roku velké množství tipů na užitečné nástroje a pedagogické postupy. Nebylo vždy lehké se zde správně zorientovat. Často jsem vycházela z online volně dostupných zdrojů, které výuku přímo nabízejí nebo odkazují tipy na platformy, ve kterých můžeme online výuku realizovat. Obsahuje soubory zajímavých zdrojů se vzdělávacím obsahem. Nechala jsem se často inspirovat ve snaze vzít online výuku za správný konec. Nezbytným úkolem pro mě zůstávalo dodržování pedagogických zásad online vzdělávání. Týdně se žáci připojili během dopoledne na 12 online setkání.

Rodiče, kteří byli ponecháni napospas vzdělávání svých dětí, si

zasloužili vždy velkou podporu ze strany naší školy. Byli jsme vzájemně v neustálém kontaktu a jakýkoliv podnět směřoval ihned k řešení.

Bližší se Velikonoce a my jsme dodrželi i v online výuce předvelikonoční barevný týden. Začínali jsme modrým pondělím. Plnili jsme modré úkoly s velikonoční tematikou. Nechyběly velikonoční tradice a obyčejy. Čtení pak směřovalo do světa, jak se slaví Velikonoce v jiných zemích.

Jestli jsme měli online výuku naposled, neví nikdo z nás. Co ale víme je, že nás i tento způsob výuky obohatil, posunul o kus dál v ICT gramotnosti. V ICT technologii i nadále proškoluje své žáky, aby nezapomněli, jak se s platformou Zoom pracuje, protože situace může nastat kdykoliv znovu.

Předvelikonoční barevný týden ve 3. třídě, modré pondělí

3. třída

Poslední perličky z online výuky v originál jazyce a nářečí dětí:

„Paní učitelko, jestli ty školy už neotevrou, tak zajedu za Andrejem a za Milošem a vyřídím si to s nima.“

„Paní učitelko, že neuhádnete, kolik mně dal děda na účet peněz?“

Slovní úloha: „Dědeček sklízal každý den dvě kedlubny. Kolik kedlubulí mu zbylo?“

„Můžete nám réct znovu rozvrch? My už sme ho dali dávno na podpal.“

„Chybí mi dnes čtyři školní pomůcky. Z toho se svět neskácí.“

„Já jsem se dneska špatně vyspal. A to je průšvih na celý den.“

„Jak to, že nemůžeš přečíst po sobě domácí úkol?“ „Protože to psala mamka.“

Procvičování vyjmenovaných slov. „Máš ve cvičení 19 chyb!“ „Ne paní učitelko, JENOM 14“

„Naschle paní učitelko, mějte seee!“ „Ano, já se budu mít, ale končíme až za patnáct minut.“

*Mějte se také Vy, čtenáři ND
Elena Jankovičová, třídní učitelka 3. třídy*

SRDCE S LÁSKOU DAROVANÉ

Srdce s láskou darované je celostátní soutěž pro dětské kolektivy, které se mohou zúčastnit týmy dětí pod vedením svého dospělého vedoucího/pedagoga z MŠ, ZŠ, ZUŠ, mateřských center, dětských domovů apod. Podporuje tradiční hodnoty, týmovou spolupráci a mezilidské vztahy. Letos probíhá již 7. ročník této soutěže a z naší školy se jí účastní kolektiv 1. třídy s paní učitelkou Eliškou Jungmannovou. Přečtěte si jejich soutěžní příběh a podívejte se na soutěžní výrobek, kterým je strom srdcovník.

SRDCOVNÍK jako poděkování za skřítku Pohádkovnička

Když ti někdo projeví lásku, měl bys mu oplatit stejným dílem. Tímto heslem se řídím já sama a snažím se jej vštěpovat také další generaci, dětem doma i ve škole.

Celý náš příběh začal v září roku 2020, kdy do první třídy Základní školy v Hlohovci usedlo 14 nových prvňáčků a já je měla učit. Chtěla jsem využívat celoroční motivační hru, kdy děti za splnění různých úkolů získávají perličky, ze kterých navlékají náhrdelník. Po navlečení 14 korálek je náhrdelník kompletní a oni dostávají jeden dílek z pohádkového puzzle, které skládají. Úkoly i jednotlivé dílky pohádkového puzzle jim nosí skřítek Pohádkovniček, který jim po složení celého puzzle přinese taky pohádku.

Má vize byla jasná, ale mělo to jeden háček. Potřebovala jsem sehnat samotného skřítku Pohádkovnička. Se svým plánem jsem se svěřila mojí babičce, vyslala přání do éteru a jeho realizaci se rozhodla řešit až po návratu z letní dovolené. K mému obrovskému překvapení mě po návratu z cest čekal skřítek Pohádkovniček v celé své parádě.

Říká se, že když si umíte správně přát, přání k vám pak sama přicházejí. Nevím, jestli zrovna toto byl můj případ, nicméně moje babička znala osobu, která se při své nemoci rozhodla směřovat svoje myšlenky a energii pozitivním směrem a začala tvořit. Paní Maruška tak vytvořila pro budoucí

prvňáčky skřítku a přála si, aby byl přijat jako dar pro ně, zcela nezištně.

Pohádkovniček byl tudíž na světě a mně už nic nebránilo v tom, rozjet svůj projekt naplno. Paní Maruška jsem sice osobně poděkovala, rozhodla jsem se však, že se jí pokusíme její ochotu a lásku oplatit také s prvňáčky.

Když jsem mým dětem celý příběh vyprávěla, samy uznaly, že by bylo třeba se paní Maruška nějak odvděčit a vymyslely, že bychom mohli společně něco vyrobit. Jelikož byl skřítek s láskou darovaný, chtěli jsme i my lásku oplatit a energii tak vrátit. Tak se zrodila myšlenka vyrobit SRDCOVNÍK. Poděkování jsem chtěla směřovat do času adventu, který mi přijde jako vhodné období pro obdarovávání. A tak jsme začali tvořit. Vypravili jsme se do lesa pro větev, kterou jsme museli nabílit a usadit ji do květináče. Tak vzniklo torzo našeho dárku. Správný srdcovník musí rodit plody, které rozdávají lásku, radost a štěstí. Proto jsme se dále v hodinách pracovních činností věnovali přípravě těchto plodů. Zadělalí těsto, vykrájeli, upekli a ozdobili perníková srdce, která jsme následně navěšeli na náš pomyslný strom.

Jelikož jsou srdce perníková a předpokládá se, že se někdy sní, přišly děti s nápadem vyrobit ještě srdíčka papírová, která by zůstala paní Maruška na památku.

Jakmile bylo vše vyrobeno, vypravili jsme se 16. prosince k paní Marušce a dárek osobně předali.

Paní Maruška byla dojatá a mile překvapená. Byť venku, protože jsme nechtěli riskovat a vystavovat ji možnému přenosu nemoci COVID – 19, nás vroucně uvítala a s prvňáčky si pěkně popovídala. Po našem odchodu mi pak napsala tuto SMS. Cituji. „Milá Eliško, ještě jednou chci moc a moc poděkovat za váš krásný dáreček, který už má u nás svoje místo, úžasná přáníčka a vaši velmi milou návštěvu. Jsem z vás celý den nadšená a mám skvělou náladu. Díky za tu skvělou energii, kterou jste mi předali. Užijte si všichni požeňnané vánoční svátky plné klidu, pohody a odpočinku. Maruška.“

Akce se doufám zdařila a přinesla to, proč jsme do ní šli. Jsem si jistá, že když člověk ze sebe vydá lásku a pozitivní energii, tak se mu to potom i vrací. Bylo tak zapotřebí kruh uzavřít a energii vrátit.

Kež by Srdcovník byl opravdu zdrojem lásky, zdraví a všeho dobrého!

*Mgr. Eliška Jungmannová,
třídní učitelka 1. třídy*

Uzávěrka hlasování do soutěže pro tento příspěvek je 30. dubna 2021. Pokud chcete, můžete jim dát hlas na stránce: <https://srdce.age-management.cz/soutezni-prace-2020?paginator-page=7>

Příspěvek do soutěže Srdce s láskou darované

Příspěvek do soutěže Srdce s láskou darované

ZŠ Hlohovec se v roce 2020 podílela na ochraně životního prostředí

Díky svým žákům a obyvatelům se ZŠ a MŠ Hlohovec může v roce 2020 pochlubit sběrem starého elektra určeného ke zpětnému odběru a recyklaci o hmotnosti 0,23 t. Na každého obyvatele tak připadá kg vysloužilých spotřebičů. Byla tím uspořena spotřeba elektřiny a produkce skleníkových plynů, celosvětově omezena těžba ropy a železné rudy, a recyklací se pokryla i část dodávek mědi nebo hliníku pro průmyslovou výrobu.

Konkrétní přínos obyvatel vyčísluje Osvědčení o podílu na zlepšení životního prostředí, které na základě dosažených výsledků vystavil kolektivní systém pro sběr a recyklaci vysloužilých spotřebičů Elektrowin. Vyplývá z něj, že díky žákům a jejich sběru elektroodpadu došlo za rok 2020 k úspoře produkce CO₂ o 2,71 tun. Víte kolik smrků pohltí stejné množství CO₂? 2 smrky. Nebylo nutné vytěžit 133,08 litrů ropy. Představte si, že z tohoto množství se pokryje spotřeba pohonných hmot aut např. na cestu z Prahy do Brna po dálnici D1 a to 5 krát. Došlo také k úspoře 1 369,98 kWh energie. Asi stejné množství, jako kdybychom spustili cyklus myčky nádobí 1370 krát. Podařilo se recyklovat 130,57 kg železa. Toto množství recyklovaného železa by bylo možné použít pro výrobu 6 ks nových praček, bez nutnosti těžby železné rudy. Recyklací vysbíraných spotřebičů se podařilo získat 4,61 kg mědi, což by stačilo pro ražbu 820 1€ mincí, nebo 5,69 kg hliníku, který by stačil na výrobu 380 plechovek o objemu 0,33 l. K nejlepšimi sběračům za rok 2020 patří Anna Kurková, Lukáš Balšínek, Martin Malý, Milan Grbavčic, Karolína Malá a Richard Hipský. Děkujeme jim i ostatním žákům, kteří přispěli do celkového množství nasbíraných kg za snahu o ochranu našeho životního prostředí.

Z podkladů společnosti Elektrowin sepsala Hana Sítková

OSVĚDČENÍ

O PŘÍNOSU PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ ZA ROK 2020

pro

ZŠ a MŠ Dolní konec 239
IČ:70982554

Tato škola odevzdala v roce 2020 k recyklaci celkem **276 kg použitých baterií**.

Z tohoto množství bylo recyklací získáno **179 kg kovonosných druhotných surovin**, které budou opětovně využity při výrobě nových produktů.

Děkujeme, že pomáháte šetřit přírodu a její zdroje.
Tříděním baterií přispíváte také k čistšímu ovzduší a vyšší kvalitě vodních zdrojů.

RNDr. Petr Kratochvíl
 jednatel společnosti ECOBAT s.r.o.

Osvědčení vydal ECOBAT s.r.o., provozovatel kolektivního systému přenosných baterií a akumulátorů.

Co se děje ve školce

Stejně jako celou zemi, tak i naši školku bohužel dostihla koronavirová nákaza. Přestože většina školek v republice postupně procházela už od podzimu karanténami a to i opakovaně, k nám dorazil „koroňák“ teprve začátkem února, kdy onemocněly paní učitelky a velká část dětí. Po nařízené karanténě byly pak uzavřeny nařízením vlády všechny školky a zůstaly uzavřené až 9. dubna. A protože všechno zlé bývá občas k něčemu dobré, tak jsme se poté, co jsme se vypořádaly s nemocí, pustily do rekonstrukce obou tříd, tedy kompletní plánované výměny nábytku a koberců. Velmi brzy jsme naznaly, že naše původní představa zvládnout toto v rámci omezeného pátečního provozu a během víkendu, byla značně naivní. Takže se ve školce po celou dobu uzavření stěhovalo, třídilo... nezůstal „kámen na kameni“. Ale výsledek rozhodně stojí za to. Vytvořily jsme tematicky zaměřené herní a vzdělávací koutky i relaxační koutky pro případ, kdy někdo z dětí bude mít potřebu odpočinku a soukromí.

Máme to moc krásné, ostatně můžete posoudit sami z fotografií. Bohužel nesmí k nám do školky kromě doprovodu dětí žádné cizí osoby, takže byla zrušena všechna plánovaná divadélka a kulturní představení. Nadšení dětí po návratu a setkání s kamarády bylo ale takové, že nám to zas ani tolik nevádí, protože si najdeme dostatek zábavy sami.

Prozatím mohly nastoupit do MŠ pouze děti, které půjdou po prázdninách do školy a děti rodičů vybraných profesí (zdravotníci, policisté, hasiči, pedagogové apod.) Věříme ale, že se budeme moct už brzy přivítat se všemi dětmi... protože jak se říká v jisté kolující vtipné hlášce, doba koronavirová dokázala do té doby nemožné... a sice že se děti těší do škol a školek (řečeno samozřejmě s nadsázkou).

Přejeme vám všem pevné zdraví... a milé naše děti, těšíme se na vás!

Kolektiv učitelek MŠ Hlohovec

Kynologie

Co byste měli vědět o psech

Kynologie je nauka o psech. Bylo napsáno mnoho knih a publikací o psech, o jejich chování a o psychologii. Bylo napsáno mnoho knih o chovu a výcviku psů. O využití v každodenní praxi. Tento text nemůže a ani nechce tyto publikace nahradit. Není ani určen pro lidi, kteří se kynologií zabývají jak sportovně, tak služebně. O každé stati v tomto textu jsou napsány celé knihy. Já se snažím jen nastínit lidem, kteří začínají a nemají s kynologií mnoho zkušeností, co všechno by měli znát, aby byli pro svého psa dobrým partnerem, učitelem a kamarádem.

František Radkovič

NECO O KYNOLOGII

V dnešní uspěchané době si už člověk ani neuvědomuje co vše pro něho znamená pes. Mnozí lidé nemají ani představu o tom, co všechno pes od dávných dob až po současnost pro člověka dělal a dělá. A že v mnohém je nezastupitelný. V pravěku hlídal jeho obydlí a pomáhal při lovu. Toto dělá dodnes. Pak to byli psi, kteří se používali jako válečníci. Od té doby je jejich pomoc a použitelnost opravdu velmi široká. Psi se používají k vodění slepců, k záchraně tonoucích, k vyhledávání lidí zasypaných v sutinách, v lavinách a lidí ztracených. Používají se k vyhledávání drog a výbušnin. Ale také k vyhledávání ložisek nerostů. Ve válce se používali k donášení zpráv, k vyhledávání raněných lidí, min a k likvidaci techniky. Bohužel s nasazením svého života. Jsou psi, kteří se používají ke stopování a dopadení zločinců a k jejich identifikaci. Psi se používají i jako obráněři při napadení jinou osobou. Používají se k potlačování různých nežádoucích demonstrací. Bohužel se používají i k laboratorním účelům a k různým bojovým hrám. Jsou nezastupitelní v myslivosti, kde plní celou řadu různých úkolů. Na severu mají nepostradatelné místo tažní psi. Samostatnou kapitolou jsou psi používaní ve sportu. Je to mnoho různých disciplin. V neposlední řadě je to pes, který je někdy jediný společník a kamarád hlavně osamocенých lidí. Na tomto základě vzniklo několik kynologických svazů se specifickým zaměřením. Za toto vše se člověk mnohdy psovi velmi špatně odměňuje. Nestará se o něj, vyhání ho ven, nekrmí ho anebo ho překrmuje a polidšťuje. Špatnou výchovou psa obtěžuje okolí.

Stále platí, že:

Pes má krásu bez ješitnosti, sílu bez krutosti, a lidské ctinosti bez lidských chyb.

Pes je jediný tvor na světě, který Tě miluje víc než sám sebe.

TEORIE O VÝCVIKU PSA

K tomu, abysme mohli vychovat nebo vychovávat psa, je třeba znát něco o teorii výcviku. Jsou o tom napsány celé knihy. A tedy do ma-

lého článku se toho moc nevejde. Důležité je vytvořit u psa podmíněný reflex, používat vhodnou intonaci hlasu. Chtít po psovi jen to, na co má vhodnou stavbu těla, fyzickou zdatnost a psychické vytrvání. Cvičit můžeme jen se psem, který je vyběhaný a vyvenčený. Musí být zdravý a nesmí být přežraný. Nejlépe ráno a podvečer. Podmíněný reflex je to, co se pes naučí během svého života. K jeho vytvoření platí několik zásad. Cvik opakuje 3-5x: po sobě ve 3-5 sériích za sebou, a to tak dlouho až to pes umí. Cvičíme vždy jen jeden cvik a postupujeme od jednoduchých ke složitým. Výcvik budeme dělat tam, kde pes nebude nikým a ničím rušen. Postupně budeme přecházet do rušného prostředí. Budeme používat současně podmíněný podnět t.j. povel s nepodmíněným podnětem např. trhnutí vodítkem. Řekneme psovi sedni a současně škneme vodítkem nahoru a přitlačíme psovi záď. Aby se pes vyhnul nepříjemným pocitům, tak si sedne. Důležitá je intonace hlasu. Ta musí být stále stejná. Jiná je na přivolání psa, jiná, když mu něco poručíme, jiná, když mu něco zakazujeme a jiná při pochvalě. Výcvik děláme jen tak dlouho, aby pes nepřišel do útlumu, a aby ho to nepřestalo bavit. Výcvik psa vlastně nikdy nekončí a musí se stále opakovat. Pro přežití psa jsou důležité dva cviky. Přivolání a zastavení.

Uvedu příklad:

Pes nám z nějakého důvodu uteče a utíká přes silnici, po které jede auto. Podle situace buď psa přivoláme, aby se k autu dostal, anebo zastavíme, aby ho mohlo auto objet. Ale pes to musí udělat okamžitě. Jinak má on i vy smůlu. Proto by měl být pes stále a dobře ovladatelný.

POVAHA A NERVOVÁ SOUSTAVA PSA

U psů rozeznáváme 4 druhy vyšší nervové soustavy, tedy povahy psa.

CHOLERIK -- Je to typ psa, který se rychle vydráždí, ale pomalu jde do útlumu. Mají velkou pohyblivou aktivitu a převládá u nich obranná reakce. Tito psi dokážou ze strachu o sebe i pokousat. Je to nevyrovnaný typ.

SANGUINIK - Je to vyrovnaný typ. U těchto psů je vyvážen vzruch i útlum. Rychle se u nich vytvářejí podmíněné reflexy. Jsou vhodní jak pro sport, tak pro službu. Diference podnětů je u nich velmi dobrá.

FLEGMATIK - Je rovněž vyrovnaný typ. Je pomalejší jak v pohybu, tak v procesech dráždivosti. Reflexy u nich vznikají pomalu a jsou klidní.

Všechny tři typy jsou považovány za vhodné k výcviku a pro praxi.

MELANCHOLIK - U těchto psů převládá pasivně obranná reakce. Má slabou nervo-

vou soustavu. Vyznačuje se slabým procesem podráždění. Podmíněné reflexy vznikají velmi pomalu a rychle se dostávají do útlumu. Jsou bázliví a k výcviku se nehodí.

Určit povahu psa dokáže jen zkušený výcvikář. Lidé si často pletou psa, který je nebojácný se psem, který se bojí. Takový pes ze strachu o sebe štěká, útočí a dokáže pokousat. Hlavně jeho mimika a grimasy nám řeknou o jakého psa se jedná. Zpravidla stačí něco, na co není pes zvyklý, nebo na něj zaútočit a pes většinou uteče. Takto se však nechová pes s pevnou nervovou soustavou a dobrým sebevědomím. Tito psi na nikoho bezdůvodně nezaútočí. Pochopitelně to chce i nějaký výcvik.

USTÁJENÍ PSA

Pokud chováme psa v bytě, tak je dobré od začátku ho učit, aby měl své místo, kde nebude rušen a kde bude mít své soukromí. Na tomto místě ho budeme také krmít. Vhodnou výchovou ho budeme učit, aby neobtěžoval cizí lidi, neničil byt a neloudil při jídle apod. Několikrát denně ho jdeme vyvenčit. Je velkou chybou, když se štěňátko vyvenčí a my ho za to potrestáme, nebo že mu v tom vytřeme čumáček. Vytvoříme tím strach a návyk, že po vyvenčení bude něco nepříjemného. Důležité je štěně sledovat a když vidíme, že je neklidné, zavedeme ho ven. Když se vyvenčí, tak ho pochválíme. Je to jako s malým dítětem. Až přijde jeho čas a udrží moč, tak se nebude počůrávat. Pokud je pes ustájený mimo byt, tak je vhodné udělat mu kotec. Je špatné, když je uvázaný na řetězu u boudy. Není ani vhodné, aby běhal volně po dvoře či zahradě. V prvním případě se ze psa může stát zlý, nepříjemný nebo bázlivý pes. V druhém případě nasbírá spoustu nežádoucích návyků. Za plotem útočí na lidi a obtěžuje bezdůvodným štěkáním. Může nám nadělat škody a také může něco pohozeného sežrat apod. I velká zahrada je pro psa jen velký kotec a je třeba s ním chodit ven. Kotec by měl být na místě, kde bude mít pes své soukromí, kde nebude ničím rušen, a aby ani pes nemohl nikoho obtěžovat štěkáním. Nemělo by do něj svítit jižní nebo jihozápadní slunce. Tři strany by měly být z pevného materiálu, aby tam nefoukalo. Psovi nevaří zima, ale průvan a vlhko. Střecha by neměla být plechová, když se rozpálí je pes jako v troubě. Přední stěna by neměla být z pleťva. Pletivo dokáže roztrhat i malý pes. Vhodné jsou míře z 10 - 12 mm kulatiny a po 3 cm od sebe. To proto, aby tam nemohl nikdo strčit ruku, aby ho pes nemohl pokousat a aby si pes o míře nezničil zuby. Podlaha by měla být dostatečně zespádovaná a z kvalitního betonu. Na něm dřevěná podlážka. Pokud je podlaha z jiných materiálů, drží se v ní moč a jde špatně

splachovat. Bouda by měla mít předsíň, tedy dvě místnosti. A měla by být tak velká, aby se pes mohl postavit a pohodlně lehnout. Neměla by být zbytečně velká, aby si ji pes mohl zadýchat. Mezi deskami by měla být zateplovací hmota. Pokud ji dáte na vnější stranu, pes ji zpravidla vykouše. Přední strana boudy by měla být zklopná, aby se dobře čistila. Je vhodné mít na přední straně kotce umístěné dvě misky, které se dají vytočit ven k naplnění. Toto oceníte, když musíte někoho požádat, aby se vám postaral o psa, když nejste doma. Na dveřích kotce by měla být pořádně uzamykatelná petlice. Pes by se neměl z kotce podhrabat, ani ho přelézt a ani by se neměl dostat ven přes nevhodné stěny. Neměla by se k němu dostat ani cizí osoba.

V každém případě platí, že pokud váš pes někomu ublíží, vždy za to nesete odpovědnost. Pořádný kotec stojí více peněz než nákup psa.

KRMENÍ PSA

V dnešní době je krmení psa v podstatě jednoduché. Je to granulované krmení. Ale ne všechny jsou kvalitní. Granule by se měly podávat namočené. Pes to lépe stráví a hlavně mu nehrozí tak velké nebezpečí z přetočení žaludku. Kvalitní granule jsou na první pohled dražší, ale jsou vlastně lacinější. Dáváte jich podstatně méně, pes má dostatek živin a energie. Ty kvalitní poznáte podle toho, že trvá dlouho, než se rozmočí a drží si svůj tvar. Hlavní ukazatel je ale ten, že výkaly jsou malé, pevné, je jich málo (pes granule dobře stráví) a nejsou smradlavé. Budete psovi šetřit organismus a sobě peněženku za veterináře. Granule by se neměly dávat dohromady s jinou stravou. Narušíte tím jejich vyváženost. Je třeba rozlišit granule pro štěně, kojící feny, psy v zátěži a staré psy. Mají jiné složení. V zimě dáváme vyšší dávky. Pokud dáváme psovi kosti, tak jen velmi málo a jen měkké kosti. O tvrdé kosti si pes může zničit zuby. Naprosto nevhodné jsou duté kosti. Zkuste někdy takovou kost rozbít. To jsou rozštěpené, pichlavé kusy, které se mohou kdekoliv zapíchnout a způsobit zranění. Velkým množstvím kostí způsobíte psovi zácpu a bolesti při kálení. Je vhodné dávat psovi občas i kus masa a starý tvrdý chleba. Mladého psa krmíme 3 – 5 x denně a dospělého 1-2x denně. Ale pozor !!! Celodenní dávku si rozdělte na menší dávky. Pokud pes do 15 minut nesežere co dostal, tak to odneseme. Nikdy mu to tam nenechávejte. Pouze vodu by měl mít k dispozici celodenně, mimo dny, kdy mrzne. To je lepší podat stravu s velkým obsahem vody.

OŠETŘENÍ PSA

Pes by se měl denně česat. Je to základní hygiena, jako mytí u lidí. Občas by se měly vyčistit zuby, oči a uši. Koupat psa v čisté vodě můžeme kdykoliv. Ale v šamponě jen 2 – 3 x za rok. Velmi mu to škodí na srst a kůži. Denně by se měl čistit kotec a misky. Bouda občas. Ze zákona vyplívá povinnost 1x za rok očkování proti vzteklině. Mimo toto zákon-

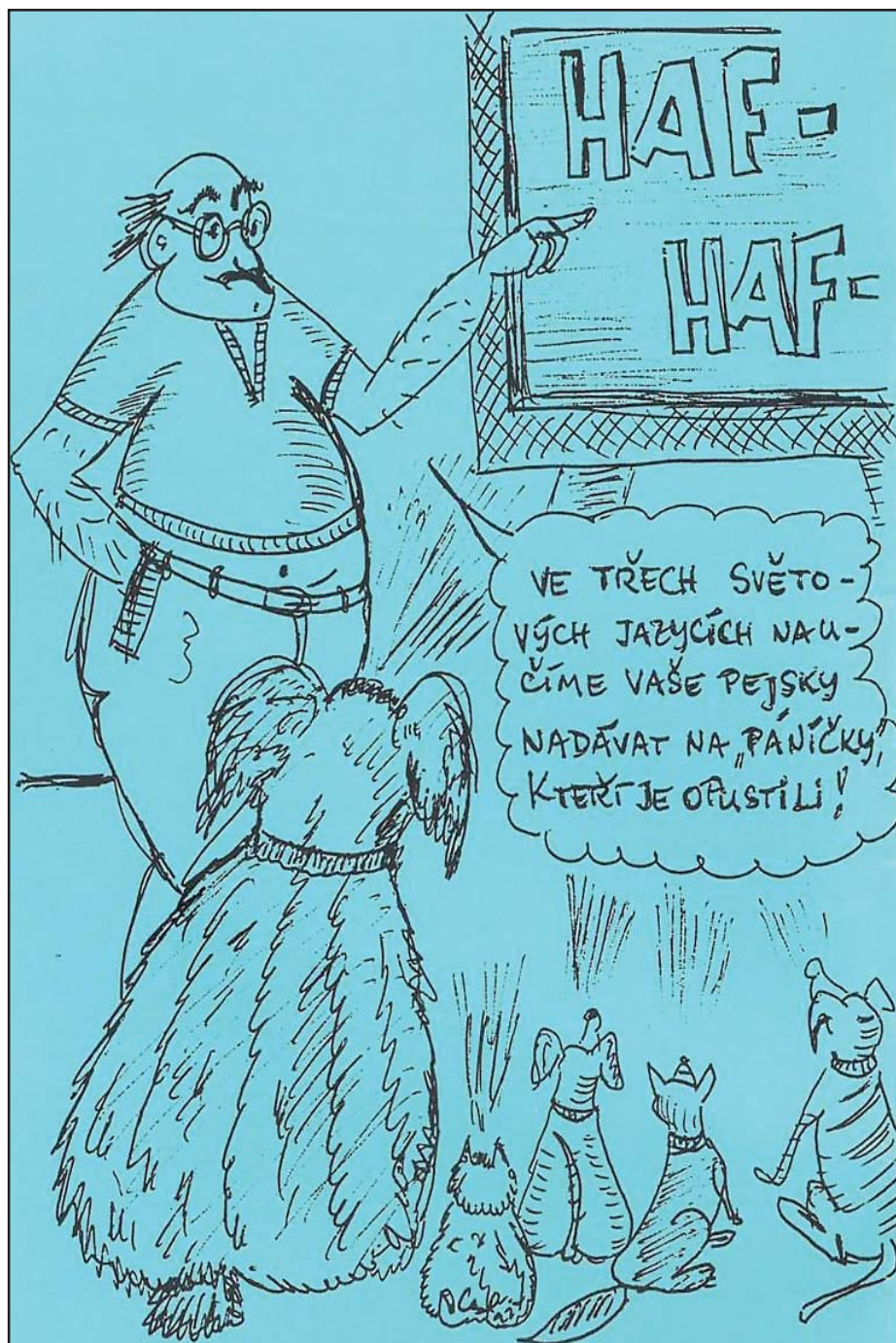
né očkování, očkujeme proti psince a parvoviroze. 2x za rok bysme měli psa odčervit a nechat udělat rozbor trusu na cizopasníky. Rovněž kontrolujeme, zda pes nemá vši nebo blechy. Pokud dostává pes dlouhodobě Pangamin, tak se u něj tyto nedrží. 2x za rok by se měl vydesinfikovat jak, kotec, tak bouda. Jestliže najdeme u psa klíště, tak je vhodné počkat až bude větší, abysme ho mohli bezpečně uchopit. Zakápneme ho olejem apod. a pak ho lehce vytáhneme směrem nahoru. Nevytáčet. Klíště nemá závit, ale má tvar obrácené šišky. Běžná teplota psa je 37,5-39°C. Pokud má vyšší teplotu, nebo má změnu v chování, špatně chodí, kňučí, nežere apod. navštivte veterináře.

VÝBĚR PSA

Pokud se rozhodnete pořídit si psa, měli byste brát v úvahu několik věcí. Jestli to má být pes pro sport a pro jaký anebo jestli jde o pracovního či služebního psa a za jakým

účelem. Brát v úvahu, zda pes bude v bytě nebo venku. Kolik můžeme do psa investovat na ustájení a krmení peněz. Jak jsme na tom zdravotně a fyzicky. Jaké máme sousedy. Zda se o psa někdo postará, když vy sami nemůžete. Kolik času můžete pro psa obětovat. Zda jsme v podmínkách, kde je převážně zima nebo teplo. Pes by se neměl pořizovat kvůli dítěti nebo ho dávat někomu jako překvapení. Takoví psi zpravidla končí na ulici. Když toto a jiné zvážíme, zvolíme si vhodné plemeno, o které budeme mít možnost se starat a budeme z toho mít radost a ne přítěž. Pokud chceme psa na hlídání, je dobré si pořídit již dospělého psa. Ne každý pes je vhodný na hlídání. To musí mít pes v sobě. Pakliže pes nespĺňuje naše požadavky, čeká ho špatný život. Budte při tomto rozhodování velmi obezřetní a zodpovědní.

*Pokračování v dalším čísle Naší dědiny
František Radkovič*

Historie

Obelisk „Facka“

U příležitosti 100.výročí připojení Valticka k Československému státu muzejní spolek Valtice koncem r.2020 vydal knihu „Valtické pověsti a povídky“ autorky Lady Rakovské. Předchozí vydání s názvem „Valtické a pověsti a příběhy“ bylo rychle rozebráno a již několik let není k dostání. Nové vydání je obohaceno o devět nových příspěvků. Velkou roli úspěšného prvního vydání sehrály také ilustrace významného valtického výtvarníka Jiřího Grbavčice, syna hlohovecké rodačky Anny Šelové, který přispěl i do tohoto nového vydání barevnými perokresbami. V knize jsou uvedeny také pověsti týkající se naší obce Hlohovec. Knihu je možno si zakoupit ve Valticích v papírnictví na náměstí.

A nyní malá ochutnávka v podobě pověsti „Facka“.

Mezi Valticemi a Hlohovcem, tedy na cestě do Lednice, stával kdysi obelisk, kterému se říkalo „Facka“. A jak vznikl tento název? Pověst se vztahuje ke ztrátě Mikulova z rodového dědictví Lichtenštejnů v roce 1560. A stalo se to takto.

Na Buchlově se sjížděli známí karbaníci ze šlechtických rodů Lichtenštejnů a Ditrichštejnů. Kryštof z Lichtenštejna byl náruživý karbaník, ale zdaleka neměl na to, aby Ditrichštejna několikrát za sebou porazil. A protože byl nerozvážný a lehkomyšlný, při jedné partii, nemaje již peněz do hry, vsadil mikulovské panství a to prohrál. Ditrichštejn si mnul ruce radostí, protože Mikulov se mu vždy líbil. Ihned proto poslal s touto zprávou svého posla na své panství. Ten se však cestou potkal s lichtenštejnským poslem a ten nedržel jazyk za zuby. Když valtický posel dorazil na Valtice, oznámil své paní, co se cestou dozvěděl. Kněžna byla zlostí bez sebe. V noci nemohla spát, chodila sem a tam a k ránu s ní vztek přímo lomcoval. Té noci hradební zdi slyšely spoustu nadávek. O kněžně se říkalo, že má velký temperament a že její manželství má italský charakter. Prý nejednou litaly vzduchem i drahocenné talíře, když kníže tropil hlouposti. Většinou prý šlo o velké prohry v kartách. Jakmile zakokrhal první kohout v blízké Barvířské ulici pod hradem, dala zapřahat. Nasedla do kočáru a ujížděla smě-

rem na Buchlov. Až tak daleko však nemusela. U Hlohovce zaslechla, že jede kočár proti nim. Cesta byla úzká a kočár musel proto zpomalit. Kněžna vykoukla z vozu a co nevidí. Kočár svého muže. Okamžitě nechala zastavit svůj vůz a mávla na kočího druhého kočáru. Ten poznal svou paní a zastavil. Jeho výsost Kryštof zrovna v té chvíli zpytoval své svědomí. V noci vůbec nespál a i nyní přemýšlel, co bude, až to své drahé polovičky řekne. Náhle zpozorněl. Proč kočí zastavil? Odhrnul záclonku a vykoukl z vozu. Jaké bylo jeho překvapení, když tam zahlédl svoji ženu. A už slyšel její láry – fáry, a protože si byl vědom své viny, pokorně na kněžnu pohlédl. Ta se však vzteky bez sebe rozpráhla a překvapenému manželovi vrazila facku. Ta prý teda sedla, říkali pak oba kočí.

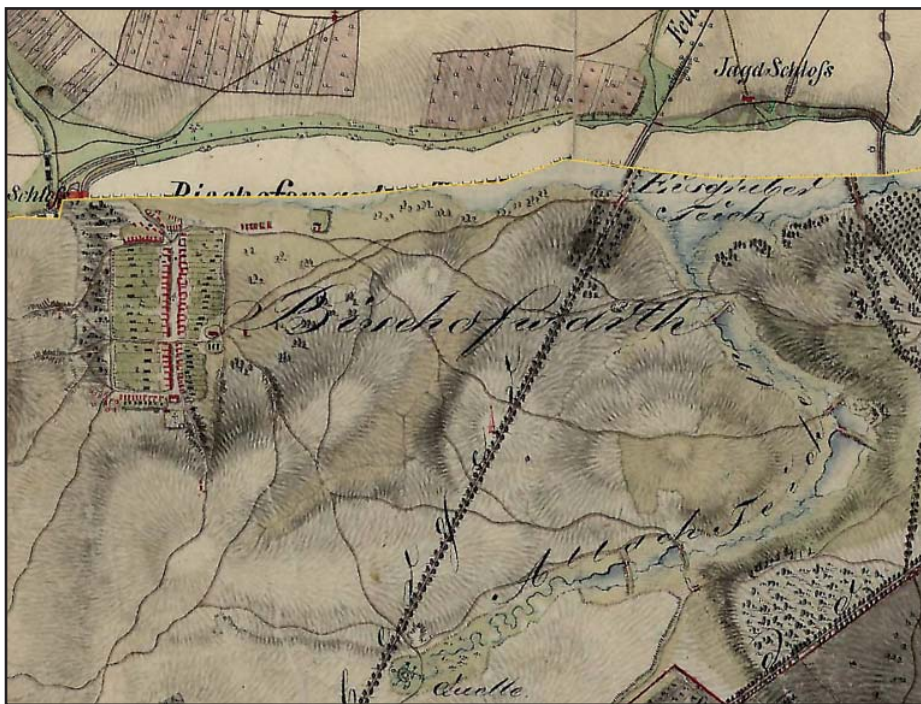
Kněžna se na Valtice nevrátila, ale dala příkaz k jízdě do Lednice. Od těch dob prý měli tichou domácnost. Listy od Kryštofa nečetla a na jeho vzkazy, ať se k němu vrátí, nereagovala. A tak mu nezbylo po půl roce nic jiného, než jít osobně za ní s prosíkem. Dostal další facku? Nedostal, ale kněžna si dala podmínku, že na místě, kde od ní facku

dostal, vystaví pomník, který mu bude připomínat jeho hloupost vždycky, když tudy bude projíždět. A tak se také stalo. Pomník mezi Valticemi a Hlohovcem kníže opravdu postavil a ten tuto rodinnou událost připomínal ještě nejméně 200 let.

Do pomníku jednou při bouři udeřil blesk a poničil jej. Některý z pozdějších knížat jej nechal odstranit a jeho kámen použil na jinou stavbu. V roce 1798 byl postaven i mezi Lednicí a Podivínem obelisk z kamenných kvádrů na památku mírové smlouvy mezi Rakouskem a Francií. Lidé však, neznajíce tento příběh, považují podivínský obelisk za „Facku“.

Kde se toto místo popsané v uvedené pověsti nachází skutečně? Budete překvapeni, je to velmi blízko Hlohovce. Pokud jdete po polní cestě vedoucí nad hlohoveckým hřištěm podél švestkového sadu, zastavte se na konci sadu přímo u silnice vedoucí z Lednice do Valtic. Po pravé straně na zřetelně viditelné vyvýšenině porostlé borovicemi je právě to místo, kde před 460 lety k oné události mělo dojít.

Kateřina Vlašicová - kronikářka

MALÉ VZPOMÍNÁNÍ V DOBĚ COVIDU

Vracím se ve vzpomínkách k srpnu 1979, kdy byly v našem hlohoveckém kostele sv. Bartoloměje vysvěceny nové varhany. V prosinci toho roku mě oslovili pán děkan Antonín Landsmann s informací, že místní famíci mu jako varhaníci doporučili mně a zda bych se tedy této funkce nechtěla ujmout.

Co mám povídat...bylo to pro mě překvapení, skoro šok. Měla jsem v tu dobu „tři děti“, je to velká zodpovědnost, člověk nese s každým svým rozhodnutím a činem „kúži na trh“.

Sesbírala jsem všechny, argumenty, víc negativ a vyrazila na faru...ale pán děkan už měl přichystané noty a v ruce klíč od kostela, a se slovy: „valtický varhaník pán Hubáček už na vás čeká, první zkoušku máte 28. prosince...“nepřipustil námítky.

A tak jsem s pomocí Boží a mého manžela v březnu 1980 už v kostele začínala hrát na Křížových cestách.

Tyto zážitky nemohu zapomenout...to krásné souznění se všemi kolem...byli jsme na kúru všichni laikové, většinou lidé ze zemědě-

ství, dělníci...nikdo neuměl noty, ale zpívali srdcem, čistě a oddaně. Při pohledu z kůru do chrámu jsem viděla tu krásu...červený koberec, nastrojený oltář, v lavicích jako krásné květiny naše maminky, stařenky i tetičky a podle jejich oblečení se mohl řídit i vathaník, co má hrát. Oblékaly se podle liturgie a tak o Adventní a v postní době se v tichém odevzdání a pokoře halily do tmavých šatů, černých šátků a tmavých vlňáků, v mezidobí je naopak zdobily bílé šaty, bílé šátky krásně malované, bílé vlňáky, pastré vlňáčky a černé čizmy se zlatými podkovičkami. Naši otcové, stařečci a strýčci se převážně oblékali do tmavého, ale bílá košile musela být a v tom plném kostele tvořili s ženami nádhernou barevnou mozaiku ladící oku. O svátcích sv. Štěpána na Nový rok a o Božím Těle tu všichni krásu tu pomyslnou třešničku vytvořili mladí v parádních krojích. No nádherna.

No a ten zpěv! Dvojhlasně „Svatý Václave“ nebo „Dříve než-li odejdeme“ hřmělo kostelem tak velebně, že ne jenom mě, ale jistě i dalším lidem slza dojetím často ukápla. Na začátku mše svaté jsme

vždy zpívali dvě tři sloky písně než přišel kňez k obětnímu stolu. Bylo to krásné, povznášející, osvobozující... Dnes se v kostele zpívá z těch samých knížek nové písně, které ti strší neznají a mladých moc není. A tím, že se málo zpívá, zapomíná se na ty nádherné náboženské písně, které odrážejí nejen zbožnou kulturu, ale i bohatství a historie našeho kraje, v němž žijeme. Říká se: „Kdo zpívá dvakrát se modlí“.

Na závěr chci poděkovat, již zemřelému, panu děkanu Antonínu Landsmannovi. Vyjádřit vděk za to, že mě dal před 41 lety tu důvěru a já mohla 26 roků s ním sloužit bohoslužby ke cti a chvále Boží. Po mrti pana děkana jsem i já z pozice varhanice víceméně nedobrovolně odešla....nezapomenu! Ve vzpomínkách se k tomu krásnému období, stařenek a stařečků stále vracím, z kůru byl jiný pohled na tu krásu krojů a tu pokoru, a to mi nikdo nemůže vzít... Děkuji!!

Přeji všem čtenářům hodně zdraví, zdraví a Božího požehnání. ..bývalá varhanice.

Marie Giričová- Lípová Leden 2021.

Vranovská Panna Maria - Milan Doleček

Milan Doleček, náš rodák, který je členem řádu svatého Františka z Pauly na Vranově u Brna, vytvořil kopii sochy Panny Marie Vranovské, kterou 8. května 2020 požehnal brněnský biskup Vojtěch Cikrle. Je to putovní socha, která od té doby navštěvuje domácnosti vranovské farnosti, kde vždy stráví jeden týden.

17. ledna přijel Milan na dovolenou k rodičům a Pannu Marii přivezl s sebou. Během čtrnácti dnů putovala každý den do jiné rodiny. Byl to moc pěkný pocit moci přivítat ve svém domově naši Matku, u které hledáme pomoc zvláště v dnešní těžké době. V neděli jsme se s Pannou Marií rozloučili v kostele malou pobožností.

Poprosili jsme Milana, jestli by Pannu Marii mohl přivést i o příští dovolené, aby se dostalo na všechny zájemce o její návštěvu. Milanovi moc děkujeme za to, že na nás myslí a umožnil nám tento krásný duchovní zážitek.

Pan Cyril Michalica složil o návštěvě Panny Marie báseň

Vranovská Madona

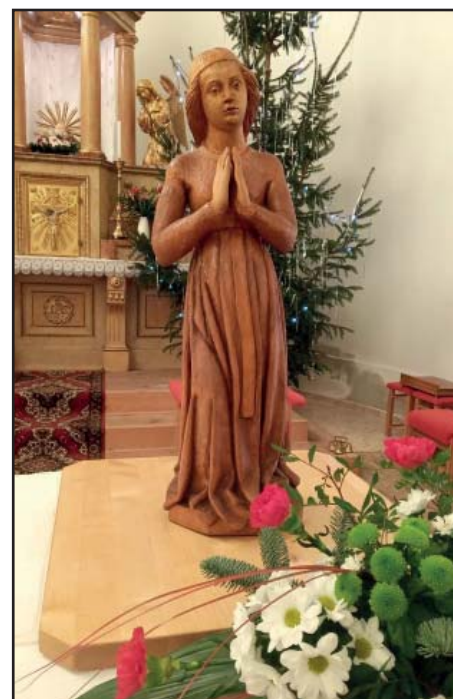
Svatá Panno Maria,
přišla jsi k nám z Vranova,
požehnání svého Syna
do domu jsi nám přinesla.

Slavná Panno Maria
Tvoje láska to byla,
co nás k sobě přivínila,
naši víru upevnila.

Matko Boží Maria,
dál oroduj u Syna,
by koronavír zapudil,
všeho zlého nás uchránil.

Milá Panno z Vranova,
Morava Tě uctívá,
poutníci Tě navštěvují,
čest a chválu Ti vzdávají.

C.M. Hlohovec 31.1.2021

Vzpomínka na knížete Jana II. z Lichtensteinu

Panování výjimečného knížete Jana II. trvalo 71 let (1858–1929), což bylo druhé nejdelší funkční období v evropské historii po francouzském králi Ludvíku XIV. Kniže Jan II. se narodil v Lednici 5.10.1840 v rodině knížete Aloise II. Josefa z Liechtensteinu a Františky hraběnky Kinské z Vchynic a Tetova, která byla o 17 let mladší (měli spolu 9 dcer a 2 syny, Jan II. byl 6. v pořadí). Jeho otec kníže Alois II. (1796-1858) se narodil do doby, kdy již byly v podstatě ukončeny rozsáhlé stavební činnosti na valtickém panství jeho předchůdci, jak je známe dnes, on už nechal postavit jen kapli sv. Huberta (1855), aby soubor romantických staveb kolem rybníků byl uzavřen.

Kniže Alois II. zemřel 12.11.1858 a jeho syn Jan II. se ujal nástupnictví krátce po svých 18. narozeninách. Dostalo se mu výborného vzdělání v ekonomii, technice i v umění na různých evropských školách, nedal se však na politickou kariéru, ale dal přednost správě svých panství. Jeho donátorská činnost byla velmi rozsáhlá, proto mu císař František Josef I. roku 1862 udělil Řád zlatého rouna a za své činy kníže získal brzy přídomek „Dobrotivý“.

Kniže Jan II. přispěl významně k modernizaci samotných Valtic, neboť s vedením města udržoval velmi dobré vztahy. V roce 1888 se

rozhodl, že nechá na své náklady postavit ve městě **novou nemocnici**. Stavební práce byly ukončeny v roce 1892. O dva roky později nechal opět na vlastní náklady vybudovat v zahradě nemocnice **kapli a pitevni sál**. Dnešní majitelé nemocnice usilují o prohlášení této stavby za kulturní památku. Ke svému 50. výročí vlády v roce 1908 zafinancoval ve Valticích stavbu tzv. jubilejní nemocnice – městské ženské nemocnice a izolačního domu v Modřínové aleji, dnes fungujícího jako Dům seniorů. Kniže Jan II. finančně podpořil ve Valticích rovněž vybudování **městské radnice (1888)**, městského vodovodu (1901), městského hřbitova (1903), kanalizace, městských lázní, elektrárny a telefonů.

Kniže Jan II. se snažil nejen o rozvoj Valtic, ale pomáhal i naší obci Hlohovec. V roce 1860 nechal do místního kostela, který byl vystavěn za vlády jeho otce Aloise II. v letech 1832-1836, pořídit na své náklady varhany v ceně 160 zlatých. V roce 1879 byl kostel opět za jeho přispění opraven a přistavěna sakristie. V roce 1908 pojal kníže Jan II. úmysl prodloužit chrámovou loď hlohoveckého kostela o 15 metrů a toto zafinancovat. Dne 22. srpna 1909 byla v rozšířeném a nově vysvěceném kostele sloužena opět první mše svatá, a to za starostování Josefa Slunského.

Kníže Jan II. podporoval finančně na všech svých panstvích také školství. V roce **1873** založil ve **Valticích** ovocnářsko – vinařskou školu, poskytl finanční prostředky na vybudování nové obecné školy (**1877**) a také mateřské školy pro 52 dětí (**1885**), která patřila mezi první na rakouském území. V **Hlohovci** v roce **1880** přispěl finančně na postavení obecné školy na č.10 (dnešní MŠ), a to za úřadování starosty Jana Slunského z č.12. V roce **1912** opět přispěl finančně na stavbu nové školy, která slouží svému účelu dodnes, za úřadování starosty Josefa Slunského z č.39. V **Lednici** založil v roce **1895** Vyšší ovocnářskou a zahradnickou školu, v roce **1912** pak Ústav pro zušlechťování rostlin J.G. Mendela v Lednici.

V roce 1861 a pak znovu v roce 1921 podpořil ústavu, která dala Lichtenštejncům rozsáhlá politická práva, ta druhá udělala z knížectví konstituční monarchii. V roce 1868 zrušil armádu, měl velký podíl na zachování neutrality knížectví za 1. sv. války. Rodový majetek Lichtenštejnů byl velmi rozsáhlý a od roku 1918 po rozpadu Rakouska-Uherska se nacházel na území tří samostatných států (Rakousko, ČSR, Lichtenštejnsko) ve více jak 600 obcích. Jan II. však v Lichtenštejnsku nikdy nesídlil a poslední léta svého života prožil ve Valticích. Na zdejším zámku uskutečnil mnoho stavebních úprav a před dalším chátráním také mnoho staveb zachránil.

V roce **1928** přispěl Hlohovci finančně na budoucí pomník padlých v 1.sv. válce. V tomto roce oslavil také 12.listopadu 1928 významné výročí, a to 70 let v čele vlády majorátu Lichtenštejnska. K tomuto jubileu občané Valtic a okolních obcí připravili na jeho počest velkou oslavu, celé město bylo vyzdobeno prapory a občané v mohutném průvodu s pochodněmi se dostavili večer před zámek, aby uctili jubi-

lanta, který byl ve své době nejdéle vládnoucím knížetem v Evropě. Těto oslavy se zúčastnili také obecní zastupitelé z Hlohovce v čele se starostou Petrem Drobiličem, členové místní školní rady se správcem školy, sbor dobrovolných hasičů, zástupci mládeže a četné hlohovské obyvatelstvo. Následující neděli po velkolepé oslavě se ve farním kostele konala slavnostní mše svatá. Nikdo však nemohl tušit, že toto setkání s knížetem je poslední. V pondělí masopustního dne 11.února 1929 panovaly ve městě vysoké mrazy až minus 32°C a v tento den Jan II. z Liechtensteinu umírá na svém oblíbeném zámku ve Valticích ve věku 89 let. Dne 14.února byla rakev s jeho ostatky vystavena ve Valticích v kostele a zesnulému knížeti chodilo vzdát úctu obyvatelstvo jak z Valtic, tak z okolních obcí. Jeho pohřbu se zúčastnily tisíci-covky hostů. Po mši svatě občané z valtického panství a zaměstnanci zámku vytvořili nekonečný špalír se smutečními prapory sahající od náměstí až k vlakovému nádraží, odkud byla rakev převezena vlakem do Vranova u Brna a uložena do rodinné hrobky.

Kníže Jan II. se nikdy neoženil. Byl to člověk mimořádných lidských vlastností. Co dělal, to dělal pragmaticky a na základě vědeckých poznatků. Vše, co se ve Valticích a okolí za jeho vlády zbudovalo, buď přímo finančně podpořil nebo alespoň stál v pozadí tohoto dění. Na dobročinné účely vydal okolo 7 milionů tehdejších korun (tj. dnešních cca 100 mil. korun). Jeho úmrtím se uzavřela jedna z nejvýznamnějších etap rozvoje města Valtice a okolních obcí. Po Janu II. nastoupil do čela majorátu jeho nejmladší sourozenec bratr František I. de Paula Maria Karel August (1853-1938), který však dlouho v tomto úřadu nezástal.

Kateřina Vlašicová, kronikářka obce

JAN MALČIC – farář z Hlohovce

V Našej dědině už kdysi vyšel článek o faráři Janu Slunském, který pocházel ze známé, původem chorvatské, rodiny Slunských. V Hlohovci se však narodil i další člověk, také chorvatského původu, který vystudoval teologii a stal se knězem.

Byl jím Jan (Johann) Malčic.

Narodil se dne 4. ledna 1895 v Hlohovci manželům Bartoloměji Malčici (nar. 24.8.1869 + 9.4.1943) a Anežce roz. Drobiličové (nar. 21.1.1872 + 23.1.1963) na domě číslo 108. Dodnes je tento dům ve vlastnictví rodiny Malčicovy. Měl 3 sourozence – Marii, Anežku a Jakuba.

Vystudoval učitelství a této profesi se také věnoval. Až teprve v pozdějším věku se rozhodl stát se knězem. Kněžské svěcení přijal dne 13. července 1930 ve Vídni a primice se konala 20. července téhož roku.

V letech 1933 – 1939 působil jako provizorní farář až do svého jmenování farářem ve Štokravě (Stockerau) v Rakousku.

Jan Malčic svůj domov opustil v průbě-

hu 1. světové války, takže Štokrava se stala jeho druhým domovem.

Jeho život byl zcela naplněn jeho kněžskou službou. Z jeho neúnavné práce pastora je třeba zmínit namátkou zbožnost, lásku k modlitbě, intimní úctu k Panně Marii, nemocniční a vězeňskou duchovní péči. Angažoval se i v tzv. Kolpingově hnutí, které poskytovalo mladým tovaryšům putujícím po světě střechu nad hlavou, křesťanskou výchovu a staralo se i o jejich kulturní vyžití. Byl rovněž zakladatel štokravských farních listů.

Štokravská farnost spolu s ním oslavila jeho 40. i 50. výročí kněžského svěcení. Díky jeho činnosti mu vděčí za vnitřní i venkovní rekonstrukci místního kostela, za pořízení nových kostelních zvonů (1949) a nových kostelních lavic a také nového vytápění jak v kostele tak na faře.

Jeho požehnaná činnost byla oceněna udělením čestného občanství

města Štokrava a čestným prstenem města dne 7.11.1963.

Zemřel dne 12.9.1981 ve Štokravě, kde je také na místním hřbitově pochován (viz foto).

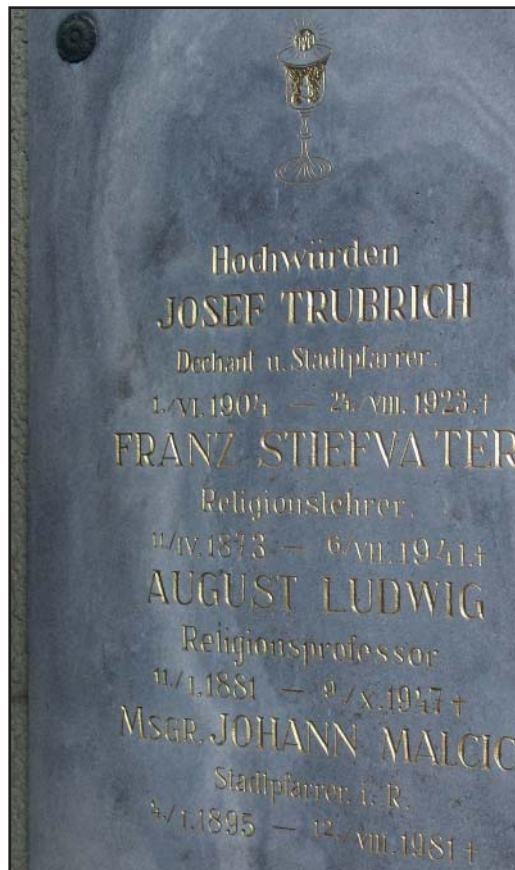
Marie Sítková

Fotka ze svěcení nové školy ve Štokravě 1953

Jan s prarodiči Drobiličovými

Náhrobek

Dějiny Hlohovce – 6. část VI. DŮLEŽITÉ UDÁLOSTI

Návštěva prezidenta T. G. Masaryka ve Valticích – 20.6.1928

Za svého letního pobytu v Židlochovicích navštívil pan prezident republiky na jižní Moravě město Mikulov, Valtice a Poštornou dne 20./6. 1928. Předporad k jeho uvítání ve Valticích účastnil se dne 9/VI. celý uč. Sbor zdejší školy, podruhé dne 15/VI. za školu řídí. uč. A uč. Josef Sojka, za obec náměstek starosty Jan Garčic. Stanovený pořad uvítání budiž zde uveden doslovně:

„Zájezd pana prezidenta na Mikulovsko a Valticko dne 20. června 1928. Hodina_ 16 hod. 45 min. – Příjezd do Valtic Mikulovskou ulicí, Kavárenskou ulicí na náměstí, kde vystoupí pan prezident republiky z auta a vstoupí na tribunu. Hudba hraje státní hymny. Pana prezidenta republiky uvítá starosta města Valtic Matěj Niestler a odevzdá mu album s pohledy na město Valtice a okolí. Za členy českého zastupitelstva a jménem českého obyvatelstva uvítá pana prezidenta republiky Václav Grunt ???, řídící učitel ve Valticích, pak uvítá pana prezidenta německý poslanec Zajiček a český poslanec Molík, za legionáře krátkým proslovem Adolf Surý, respicient pohraniční finanční stráže. Potom bude zazpíván německý sbor. Na to následuje hold školních dětí obojí národnosti, které mu odevzdají kytice. Pak zapíše se pan prezident republiky do pamětní knihy města Valtic, výchovny města Brna a obce Hlohovce. Na to bude zazpíván český sbor „Vysoko zornička???“ Pak sestoupí pan prezident republiky s tribuny a budou mu představeni členové městského zastupitelstva ve Valticích, zástupcové obcí Úval (Garschönthalu) a Hlohovce, dále zástupcové státních úřadů, církví, škol a ústavů, jakož i velkostatku Liechtensteinského. Potom sedne p. prezident republiky do auta a po Kavárenské ulici a Břeclavskou odjede do Poštorné.

Příjezd pana prezidenta bude u slavobrány očekávat 10ti členné banderium s hudbou, které pojedje před ním až k ústí ulice Kavárenské a bude čekati v ulici Hausnerově, aby ho potom doprovodilo za obec směrem k Poštorné. Hudba půjde před průvodem pana prezidenta až ke tribuně na náměstí. U slavobrány připojí se k průvodu legionáři a členové německé tělocvičné jednoty ve Valticích a doprovodí auto pana prezidenta jako čestná stráž až ke tribuně. na konci Břeclavské ulice u druhé slavobrány bude očekávat průvod pana prezidenta republiky banderium obce Hlohovce, které ho doprovodí po silnici k Poštorné asi na vzdálenost 500 kroků. Auto pana prezidenta republiky, jakož i auto jeho průvodu zůstanou po dobu vítání pana prezidenta státi na náměstí.

Ke dni zájezdu vydal „Břeclavský kraj“ zvláštní slavnostní číslo s obrázkem pana prezidenta, kdež v úvodním čl. „V osvobozeném území“ podává inspektor Jan Noháč dějepisný přehled událostí na Poštorensku, z něhož odstavec, týkající se Hlohovce se tuto uvádí:

„Po převratě přihlásilo se sice Poštorensko k ČSR, ale byl tu zakoreněný konservatismus lidu, který stranil Habsburkům a rodu Liechtensteinů. Podobně bylo tomu i v Hlohovci, kterážto obec v letech dřívějších měla uvědomělé občany a starosty, zejména Filipa Vlašice, který založil tu roku 1846 pamětní knihu, v níž jsou zajímavé záznamy

a která se chová v inventáři české školy. mimo něj byli tu starosty: uvědomělý rolník Ondřej Kašník, bývalý učitel a rodák hlohovecký, bratři Slunští a po převratu Ondřej Drobilič, jeden z nejvzdědomělejších občanů hlohoveckých. Nyní starostou jest rolník Petr Drobilič, za něhož zařizena byla elektrisace obce a v jubilejním roce otevřena bude mateřská školka, čímž získá si obecní výbor nemalou zásluhu a děti, jimž rodiče nemohou se pro chudobu věnovati. Řídícím učitelem jest tu od otevření české školy Karel Vyhliďal, muž dobré povahy, který vedle svého povolání ujal se po převratu vedení kancelářských prací na obecním úřadě a který svým bystrým rozhledem a zkušenostmi pracuje pro duševní i hospodářské povznesení obce. Do tohoto kraje tak zavázaného „zabraného území“ zavítá dnes nejvyšší hlava naší republiky, milovaný náš prezident, jako jeho Osvoboditel. Bude vítán veškerým českým lidem a zajisté i Němci musí uznati jeho bezpříkladnou spravedlnost a připojí se s námi k jeho uvítání a spolu s námi jistě provolají: „Pane presidente, vítejte nám, buďte dlouho živ a zdrav!“

O zájezdu pana prezidenta pak přináší obširnou zprávu následující číslo „Břeclavského kraje“ v úvodníku. Pan prezident v našem kraji, z něhož budiž zde uvedeno, co se týká uvítání pana prezidenta ve Valticích. „Ve Valticích jest živo jak o velikém svátku. náměstí jest proměněno v sad, v jehož středu stojí bohatě zelení a kvítím ozdobená tribuna. Vjezd do Valtic opatřen jest slavobránou, kterou postavilo město, na Břeclavské ulici slavobránou české kolonie. Všude prapor na praporu, ozdoba na ozdobe po celém městě. Vítají zde pana prezidenta stejně rádi Češi jako Němci.

Po prudké bouři za drobného a hustého deště přichází znamení, že pan prezident přijíždí od Mikulova. Déšť sice ustal na chvíli při vjezdu do Valtic, ale sotva v 17 hod. 15 mín. vystoupil pan prezident za zvuků státních hymen na tribunu, nastal znova. Starosta města Valtic Matěj Niestler po svém proslovu věnoval panu prezidentovi album městských památností, na to zástupce české menšiny říd. uč. Václav Grunt ukázal na drobnou národní práci menšiny valtické a její úspěchy. Po něm promluvil německý poslanec Zajiček, který pravil mezi jiným: „Jsme dnes občany čsl. státu a nevidíme blaho německého lidu jihomoravského v popření tohoto státu. Jako občané státu čsl. chceme pracovat na povznesení svého lidu a celého lidstva. Valtice utrpěly novými hranicemi, potřebují proto zvláštní péče.“ V další části své řeči uvedl slova, jež pan prezident r. 1921 pronesl k deputaci z Hlučinska: „Jestliže se staly chyby, chovají zodpovědní činitelé přání, aby chyby tyto se zase napravily. Všude bude poskytnuta svoboda občanská, náboženská a národnostní. Budou-li všichni odpovědní činitelé a všechny národy v tomto státě poctivě se snažiti, aby společnou prací se slova prezidenta uskutečnila, bude snad obyvatelstvo tohoto státu povoláno, aby rozřešilo historické poslání, které se nepodařilo starému Rakousku.“ Po něm za obyvatelstvo zemědělské pozdravuje pana prezidenta poslanec Fr. Malík a dále za legionáře Adolf Surý.

Pan prezident přijal ještě pozdrav dětí škol německých i českých a přijal od Mojžíra Lenka, oblečeného ve slovácký kroj veliké perni-

kové srdce a od valtických i hlohoveckých děvčat kytice. Potom zazpívány byly vhodné skladby dětmi škol německých a dětmi škol českých. Na to se ujal slova pan prezident a pravil německy: „Pane starosto a pane poslanče, děkuji Vám za přátelský pozdrav. Vzpomněl jste minulosti: Bylo by snad lákavým zabývat se jí podrobněji, ale není při této příležitosti možno promluvit dostatečně o velikém historickém procesu, v němž i Vaše rodné město hrálo svou úlohu. Vy také se obracíte raději k přítomnosti a následuji Vašeho příkladu. Jestliže se nepodařilo starému Rakousku, jak jste se zmínil, seřadit národy k společné práci a politice, pak si to můžeme vysvětliti z největší části tím, že v Rakousku byla dávana přednost monarchistickým a dynastickým zájmům. Naše demokratická republika bude postupovati lépe a ve své politice a administrativě bude bráti hlavní zřetel na blaho svého občanstva a voličstva.“ Česky pak pokračoval: „Pane poslanče, děkuji Vám za Váš pozdrav a za to, že tak loyálně uznáváte dobré účinky pozemkové reformy, tohoto velikého díla sociálního naší republiky. Jako poslanci bude Vám možno vládu opětně upozorniti na úkoly vodní regulace a údolní přehrad. Jestliže hájíte práva národní menšiny, konáte dílo záslužné; v naší republice nikdo nesmí býti násilně odcizen své národnosti. Toto pravidlo platí pro všechny a na všechny strany stejně. Bratře legionáři, těší mne, že se tu potkáváme a rozumí se samo sebou, že zachováme tradice odboje zahraničního!“ Na to představeni byli panu prezidentovi místní i okolní hodnostáři obecního zastupitelstva státních, církevních, školních úřadů, knížecí správy liechtensteinské, když předtím byl pan prezident podepsal pamětní knihy města Valtic, výchovny města Brna a obce Hlohovce.

Na to pan prezident odejel. Čestnou stráž legionářů s jedné strany a turnerů se strany druhé doprovázela auto pana presidenta, zatím co před průvodem šla hudba až za hranice města, kde stáli žáci rolnické, vinařsko-ovocnické školy, kteří zazpívali sbor: „Sláva Tobě!“ U brány české kolonie byl pan prezident zastaven českými školními dětmi a bouřlivě pozdravován, takže loučení nebralo konce.

Pozvání k účasti na uvítání pana presidenta bylo dospělejšími žáky doručeno do každého domu a do každé rodiny (celkem 295 kusů), takže účast z obce byla velmi četná. Veškeré žactvo poděleno bylo praporky státních barev a opatřeno četnými tabulkami (standartami); mládež dospělejší se účastnila uvítání v krojích, hojně chlapců jako banderium na koních. Žákyně Marie Drobiličová čís. 48 v kroji podala p. prezidentovi kytici, kterou obstaralo ředitelství státní rolnické školy ve Valticích. Předložená pamětní kniha obecní, již sepsal říd. uč. Karel Vyhliďal, vyzdobena byla jak na titulním listě tak i na upomínkovém (str. 38) učitelkou Pravomilou Rýparovou.

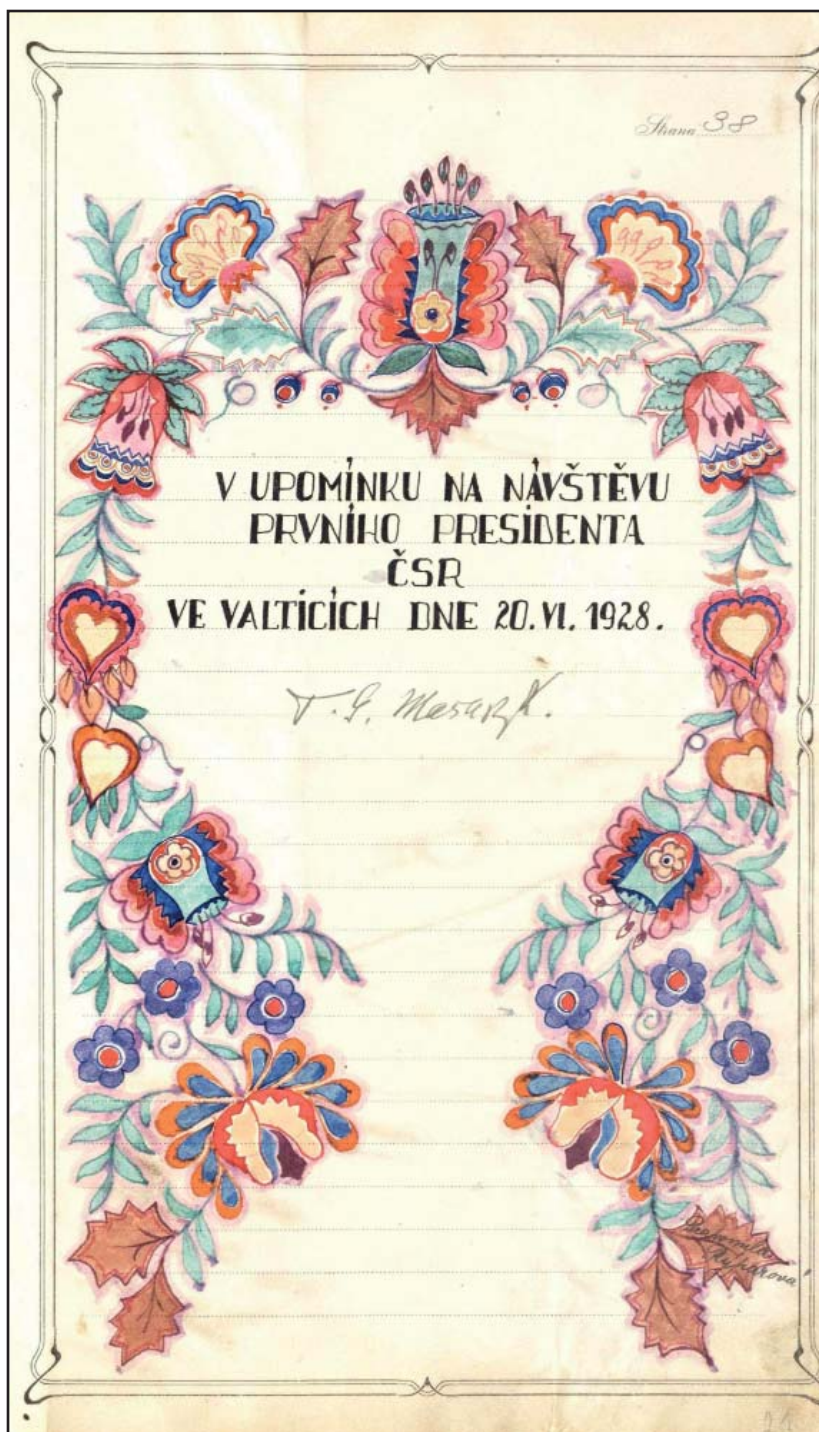
Pan prezident republiky v Břeclavi – 27.8.1929

Koncem měsíce srpna měl náš kraj štěstí, že v jednom týdnu dvakrát mohl uvítati p. presidenta republiky, jenž jel z letního svého sídla v Topolčiankách přes Bratislavu a Břeclav do Kroměříže v úterý 27. srpna 1929 v sobotu dne 31. srpna se opětně vracel z Brna do Topolčianek. Pokaždé zdržel se pan prezident na nádraží v Břeclavi po 8 minut, jež stačily, aby p. prezidentu připraveno bylo uvítání sice neoficiální (cesta p. presidenta byla soukromá), ale za to tím srdečnější.

Sobotní uvítání, jehož se účastnili i chlapci od nás, bylo připraveno na podkladě slovácké myšlenky tak, že vedle krojů spolkových byla uprostřed skutečná kytice krojů děvčat a chlapců.

V průvodu, který byl uspořádán z Kuffnerovy třídy na nádraží a zpět k radnici, bylo na 1500 osob.

Když vjel zvláštní vlak o 15.20 hod. do nádraží, uvítán byl pan prezident hudbou; do zvuků pochodu zaznívalo volání školních dětí na nástupišti, jež se proměnilo v sad. Pan prezident sestupuje z vlaku za nadšeného jásotu shromáždění a přijímá hlášení p. okresního hejtmara

na dr. Kadlece, který představuje starostu města Břeclavě p. Antoše Čapku a přítomné členy okresního zastupitelstva a starostenského sboru. Nato odvádějí si šohajové za nadšených ovací občanstva pana presidenta k připravenému stolu, kdež bylo mu nabídnuto ovoce. A již se šohajové pustili do veselého cifrování, jež pan prezident se zájmem sleduje.

najednou tleskl do rukou a učinil pohyb, jako by se chtěl k chlapcům přidati. Obecenstvo propuká v nadšený jásot.

Středem špalíru odchází pak pan prezident do vozu, stále srdečně a hlučně pozdravován, svěží a v dobré náladě, načež odjíždí směrem k Bratislavě.

Při uvítání pana presidenta na nádraží stala se tato zajímavá událost:

Děvčátko ptá se tatínka: „Který je ten pan prezident?“ Pan prezident jí zaslechl, obrátil se k ní a povídá, ukazuje sám na sebe: „To jsem já.“ Děvčátko je zprvu překvapeno, ale když vidí, jak se pan prezident k ní sklání, praví: „Já Vás mám ráda!“ A pan prezident humorně odvěti: „Já tebe taky a tak jsme si kvit!“

Z rukopisných zápisků Karla Vyhliďala
vybrala a přepsala Marie Sítková
Foto: kronika Hlohovce z roku 1927

ZAHRÁDKÁŘSKÁ KOLONIE V HLOHOVCI – HISTORIE VZNIKU

V minulém čísle Našej dědiny (3/2020) byl otištěn článek paní Kateřiny Vlašicové, místní kronikářky, nazvaný „Historie vinařství v Hlohovci“. Byl pojat opravdu zešíroka a zveřejnil informace jak z dávné historie, tak z doby nedávné, kdy začala novodobá historie vinařství u nás. K tomuto bych ráda přidala další poznatky, které jsem čerpala z dosud nezveřejněného článku pana Ing. Františka Kašníka, CSc. Tento jej napsal v době započetí pozemkových úprav, které byla spjata s mnoha problémy, týkajícími se vypořádání se s vlastníky pozemků v „zahrádkářské kolonii“.

„Jak je všeobecně známo, v roce 1958 převzalo místní JZD Hlohovec prakticky od všech soukromých majitelů půdy pozemky ke společnému obdělávání. Tedy i pozemky, na kterých byly vysázeny tzv. zelené porosty (trvalé porosty). Po několika letech se ukázalo, že způsob výsadby, skladba porostů, jejich stáří a zdravotní stav neodpovídají podmínkám pro jejich hospodárné obdělávání nastupující velkovýroby. Proto vedení družstva s Místním národním výborem v Hlohovci požádali Okresní národní výbor v Břeclavi o povolení změny kultur. Na podkladě toho pak byly prakticky v celém katastru i mimo něj zlikvidovány všechny trvalé porosty. Pro trať v zahrádkářské Kolonii I. bylo vydáno povolení dne 14.1.1964. V něm se uvádí, že jde o změnu kultur, přičemž novým stavem budou zahrady. Dále je uvedeno, že se jedná o ladem ležící půdu evidovanou jako orná půda, pastvina, vinice, sad a les. Tato půda bude převedena odbočce Čs. svazu zahrádkářů v Hlohovci. Tímto se zároveň povoluje vykloučení přestárých vinic a vykloučení přestárých a štítenkou napadených stromů na uvedených parcelách č. 836/1 – 890/2, 789/2, 798/1, 799.

Na podkladě schválení Okresním národním výborem v Břeclavi předalo JZD Hlohovec dopisem ze dne 6.1.1965 Místnímu národnímu výboru v Hlohovci dopis s tímto textem:

„Na podkladě projednání v komisi pro zúrodnění půdy, po schválení v místních orgánech, schválení členskou schůzí dne 25.11.1964 předává JZD pro účely rekultivace odbočce Čs. svazu zahrádkářů v Hlohovci 23,1463 ha zemědělské půdy. V této půdě je zahrnuta také držba záhumnkářů, a to v počtu devíti. Majetkoprávní převod bude řešen dodatečně s ONV VZS Břeclav.“

K majetkoprávnímu převodu nebo k jinému ujednání nikdy nedošlo. Dokladem toho je smlouva uzavřená mezi JZD Hrančičář Sedlec a ZO ČSZ v Hlohovci z 5. února 1961, kde JZD vystupuje jako trvalý uživatel pozemku a přenechává dotčené pozemky ZO ČSZ k dočasnému užívání.

Přes tyto skutečnosti vydal ONV Břeclav 12.3.1968 územní rozhodnutí, ve kterém jsou vymezeny podmínky pro stavbu chat, ochranu veřejných inženýrských sítí jako vodovod, vodojem, vedení vysokého napětí el. Sítí apod.

Část zahrádek v „Rybízec“ vznikla samostatnými dohodami s vedením JZD a není také v areálu, pro který je vydáno územní rozhodnutí.

Díky tomu, že takto vznikly tzv. „zahrádky“, bylo možno založit novou etapu vinařství v Hlohovci. V krátké době byly vysázeny kvalitní odrůdy révy vinné, staré sklepy byly opraveny a mnoho nových sklepů bylo postaveno.

Pravidelné výstavy vína dostaly věhlas daleko za hranice obce. Kvalita vín mnohdy až nečekaně převýšila kvalitu vín z vinařsky uznávaných obcí. To vše díky usilovnosti všech vinařů, z nichž mnozí dosáhli špičkové úrovně, ale hlavně díky zahrádkářskému svazu a jeho vedení, který vytvářel a organizoval pro tento vývoj podmínky. Změnou politického a společenského systému v celé republice po roce 1989 se změnil i vztahy mezi uživateli „zahrádek“ a mezi vlastníky pozemků, na nichž byly vysázeny trvalé porosty. Pro řešení těchto problémů byly vydány potřebné zákony, stát zřídil pozemkové úřady a vyčlenil velké finanční prostředky na provádění pozemkových úprav, aby majitelé pozemků a jejich uživatelé nebyli tímto finančně zatěžováni.

Tolik pan František Kašník.

V Hlohovci proběhly pozemkové úpravy ve 2 etapách. Teprve ve druhé etapě, která byla zahájena 30.11.2000 a ukončena 16.10.2003 firmou Geodis Brno, s.r.o. se řešily pozemky v „zahrádkách“. Po vzájemných dohodách mezi řešiteli těchto úprav a majiteli pozemků došlo k vytyčení pozemků v jiných hranicích, než byly stanoveny původně. Přitom se zachovala výměra.

Dříve se jednalo o dlouhé úzké pozemky táhnoucí se od hřbitova směrem k Valticím po katastrální hranici mezi Hlohovcem a Valticemi. Nově se pozemky vytyčily napříč, a to tak, aby jednotliví dosavadní uživatelé těchto pozemků neměli na své vinici více vlastníků. Proto se pozemky vytyčily podle vysazených vinic. Tím pádem mohl uživatel jednat o pronájmu či odprodeji pozemku většinou pouze s jedním majitelem.

Někteří vlastníci pozemků byli svolní k prodeji, nemálo jich však zpočátku souhlasilo pouze s pronájmem půdy pod vinicemi. A někteří si vzali pozemky zpět do svého užívání a uživatelé uhradili aktuální hodnotu trvalých porostů. V pozdější době, kdy přestal být zájem o pěstování vinné révy a výrobu vína z důvodu nerentability v „malém“ však hodně majitelů své pozemky prodalo. Tak se vlastníci vinic a pozemků mnohdy stali lidé z blízkého i vzdálenějšího okolí, kteří již neměli zájem sdružovat se pod zahrádkářským svazem. A někteří vinice nechali jejich majitelé zpusťnout, na což je velmi neutěšený pohled. Zahrádkářský svaz začal pomalu ale jistě upadat. Přesto se jeho členové dosud dokáží domluvit, co se týče každoročních výstav vín v Hlohovci.

Sláva společného „zahrádkářství a vinařství“ se už asi těžko vrátí. Ale každá doba nese něco svého, takže nebudme skeptičtí a nechme se překvapit, co nového nám v této oblasti přinese.

Marie Sítková

Výskyt chorvatských příjmení obyvatel Hlohovce v současnosti (statistika do roku 2016 včetně)

GIRIČ

Příjmení Girič má dnes v České republice pouze 18 lidí. Toto příjmení je na 56.080 místě.

V Hlohovci je k 1.1.2021 hlášeno 5 občanů tohoto příjmení.

Hustota výskytu je 1 Girič na 594.475 obyvatel. Věkový průměr činí 43 let.

Nejstarší žijící majitel tohoto příjmení je ročník narození 1941.

Nejmladší se narodil v roce 2011.

Nejvíce Giričů se narodilo v roce 1992 a 1994 – a 2 osoby.

Příjmení Girič (Kiricz) se poprvé objevuje v knize narozených obce Hlohovec 16.9.1692 (kniha je vedena od roku 1688), kdy se man-

želům Christianovi a (jméno matky nečtené) Kiriczovým narodil syn Michael.

Výskyt v ČR dle obcí s rozšířenou působností (dále jen RP):

Břeclav – 10

Praha – 3

Třeboň – 3

Šlapanice – 1

Zlín – 1

GIRIČOVÁ

Příjmení Giričová má v České republice 16 osob.

V Hlohovci jsou k 1.1.2021 hlášeny 3 osoby se jménem Giričová.

Hustota je 1 Giričová na 668.784 obyvatel.

Průměrný věk je 45 let.

Nejstarší žijící majitelka tohoto příjmení se narodila v roce 1942.

Nejmladší v roce 2000.

Nejvíce osob ženského pohlaví s tímto příjmením se narodilo v letech 1970 a 1971 – a 2 osoby.

Výskyt v ČR dle obcí s RP:

Břeclav – 9

Šlapanice – 3

Brno – 1

Hradec Králové – 1

Třeboň – 1

Zlín – 1

GRANDIČ

Příjmení Grandič vlastní v ČR celkem 38 osob. V Hlohovci žije v současnosti (k 1.1.2021) 11 mužů tohoto příjmení.

Hustota výskytu je 1 Grandič na 281.593 obyvatel.

Věkový průměr je 44 let.

Nejstarší žijící osoba tohoto příjmení se narodila v roce 1940.

Nejmladší osoba v roce 2012.

Nejvíce Grandičů – á 2 osoby - se narodilo v roce 1951, 1953, 1963, 1978, 1980, 1986, 1988 a 1989.

Nejstarší zápis osoby s příjmením Grandič se objevuje v matriční knize narozených pro obec Hlohovec již 24.5.1688, kdy se narodil manželům Lucii a Vitovi (Vítus) Grandiczovým syn Joannes.

Výskyt v ČR dle obcí s RP:

Břeclav – 22

Brno – 4

Karvinná – 3

Orlová – 3

Třinec – 2

Velké Meziříčí – 2

Krnov – 1

Kroměříž - 1

GRANDIČOVÁ

Příjmení Grandičová obdrželo v ČR celkem 31 dosud žijících žen.

V Hlohovci je hlášeno k pobytu k 1.1.2021 9 žen s tímto příjmením.

Hustota je 1 Grandičová na 345.179 osob.

Věkový průměr je 57 let.

Nejstarší osoba s tímto příjmením má v rodném listě rok narození 1930.

Nejmladší zase 1995.

Nejvíce žen s příjmením Grandičová se naro-

dilo v roce 1943, a to 3 osoby.

Výskyt v ČR dle obcí s RP:

Břeclav – 16

Brno – 3

Karvinná – 3

Mikulov – 3

Třinec – 2

Velké Meziříčí – 2

Orlová – 1

Ostrava – 1

Vypracovala Marie Sítková

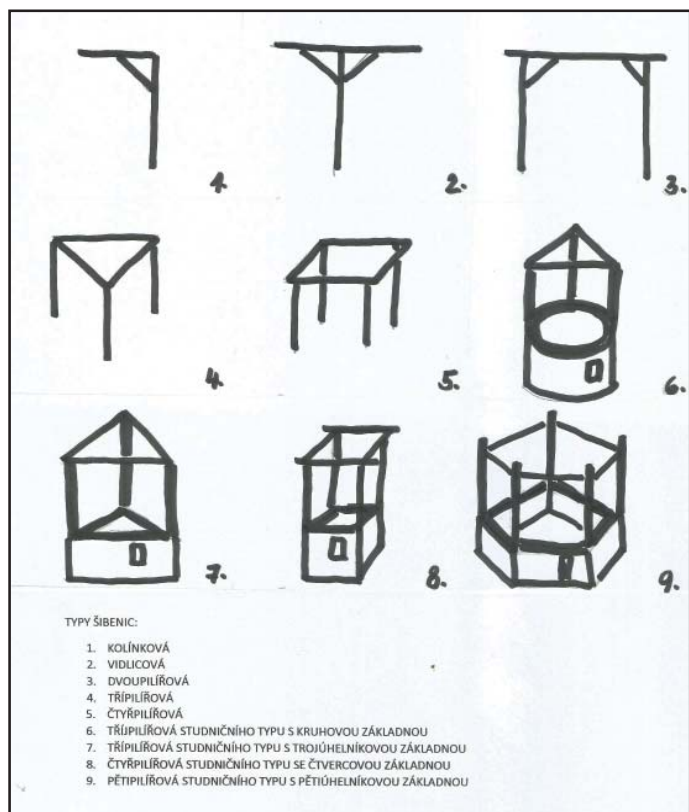
Poznámka:

Počty příjmení v Hlohovci jsou k datu 1.1.2021. Ostatní informace jsou získány z podkladů, které do konce roku 2016 poskytovalo Ministerstvo vnitra a Český statistický úřad, které však od tohoto data zrušili zveřejňování statistik o četnosti příjmení.

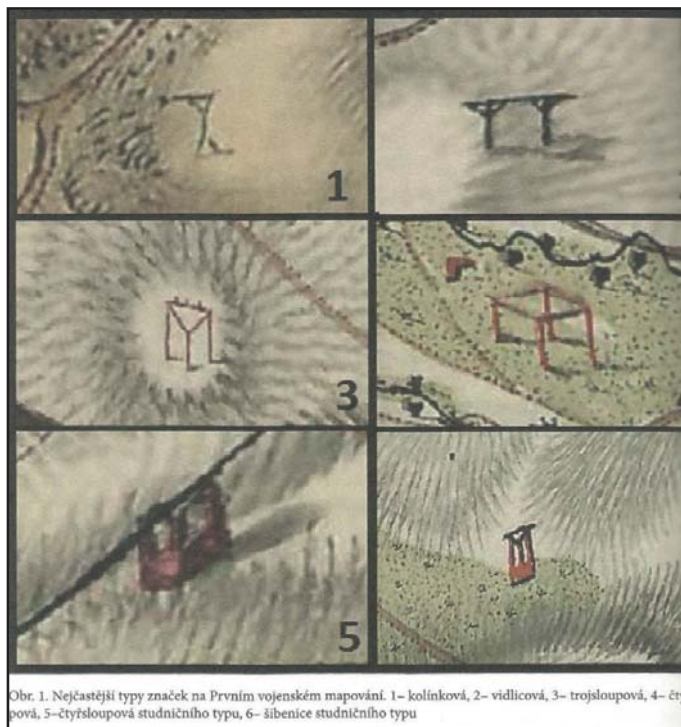
POPRAVIŠTĚ NA BŘECLAVSKU

Středověká popraviště se většinou do dnešní doby nedochovala. Maximálně tak zbytky kamenných podstavců – např. u Tišnova. Co ale přežilo, jsou názvy polních tratí – např. U šibenic, Šibeniční vrch či hora, Šibeničník, Na spravedlnosti apod. (něm. např. Galgenberg, Gerichts Wiesen, Richt). Tyto názvy měly určitě reálný základ. Bohužel, málokterá lokalita byla archeologicky prozkoumána. Buď proto, že území je v současnosti již zastavěné nebo se zde dělaly nějaké terénní úpravy.

Některá popraviště je možné najít v mapách vojenského mapování. Nebylo úplně přesné, jelikož se provádělo tzv. „od oka“, většinou ze hřbetu koně. Mají své specifické symboly, a to podle druhu šibenice – např. jednoduchý typ kolínkový, vidlicový dvoupilířový, třípilířový, mnohapilířový, studniční (měl zděnou základnu s dutým prostorem). Černě vyznačené byly ty, jež byly zhotoveny ze dřeva (z těchto se, bohužel, téměř nic nedochovalo). Mnoho z nich bývalo

SYMBOLY Z MAP

SYMBOLY Z MAP

jednorázových – po provedení rozsudku byla šibenice i s oběšenecem spálena – a dočasných, které se stavěly v centru sídla kvůli exemplárním popravám. Existovaly také improvizované šibenice, kdy se využívali např. stromy, brány, lampy veřejného osvětlení. Červeně jsou vyznačeny stavby zděné, většinou kamenné (pouze tyto – až na pár výjimek - byly archeologicky prozkoumané) – to znamená, že měly zděné pilíře a někdy i zděný dutý podstavec. Do podstavce vedl vysoko umístěný a dobře zabezpečený vchod, aby nedocházelo ke krádežím těl nebo jejich částí a nářadí, což bylo žádané „zboží“ pro magii. U šibenice mohlo stát i podium, kde docházelo k jiným způsobům provedení trestu – např. stínání hlav (odtud název „stínadla“) či proplétání v kole či čtvrcení. Mnohá popraviště byla (dle četných nálezů zvířecích kostí) užívána i jako mrchoviště.

Ne všechny šibenice však byly do map zakresleny. V okrese Břeclav jich bylo v mapách I. voj. mapování, které probíhalo v letech 1764 – 1768, zakresleno pouze 5. Nechyběla mezi nimi ani lednická ani valtická.

Stavěly se na vyvýšeném místě za obcí či městem v dostupné vzdálenosti, max. 3 km od centra sídla (především z důvodů zabránění rozšiřování nákazy a zápachu hnijících těl), většinou při nějaké frekventované cestě, aby bylo na ně vidět – hlavně pro výstrahu. Tak chtěla tehdejší společnost předcházet jak vraždám a krádežím, tak i provozování okultismu. Kolem šibenice muselo být dostatek prostoru pro stráž a pro přihlížející. Exekuce byla pojímána jako veřejné představení – určitý způsob zábavy pro lid. Trest smrti nebránil spasení duše. Odsouzenec měl právo na duchovního, který jej provázel posledními hodinami před popravou a byl mu nablízko i při vlastní popravě. Pokud nebylo místo vyvýšené, budovaly se vysoké podstavce. Tvořili jakýsi krajinný a orientační prvek.

Stávaly na pozemcích ve vlastnictví příslušného hrdelního soudu a je zajímavé, že mnohé z těchto pozemků jsou dosud ve vlastnictví obci. Asi by těžko někdo stál o taková místa!

Bývalo zvykem stavět v blízkosti popravišť kapličky, kříže, Boží muka, aby měl odsouzenec poslední možnost setkat se před popravou s Bohem, což je dalším vodítkem při hledání místa popraviště.

Některé šibenice se ale stavěly přímo na náměstí – jednalo se o tzv. jednorázové dřevěné šibenice, které však byly po provedení rozsudku odstraněny. Bývali určeny pro odsouzence z vyšších vrstev. Na náměstích se také umísťovali pranýře, z nichž mnohé přežily do současnosti. Pranýře byly určeny lidem, kteří nezasluhovali smrt. Jednalo se o podvodníky, prostitutky, nactiutřače, nepoctivé obchodníky či dokonce hádavé a klevetivé ženy. Nebyli urozeného původu či se jednalo o cizince.

Při výstavbě nových či opravách starých šibenic se dodržovaly zabití rituály. Mnohdy však bylo těžké přimět místní řemeslníky k takové práci. Kdyby práce prováděl jen některý z nich, znamenalo by to ztrátu cti v očích ostatních. Proto se prací účastnili všichni řemeslníci – všichni členové cechů (zedníci, kameníci, tesáři, zámečníci). Na místo popraviště přicházeli v průvodu a dodržovali dané rituály. Z tohoto důvodu se práce velmi prodražily, jelikož zaplacení museli být všichni, i když nepracovali. Každý však musel na šibenici alespoň hřebík zatlouct, aby bylo zřejmé, že se také prací zúčastnil. Poté byli všichni prohlášeni znovu za počestné občany.

Někde byli k opravám nuceni vandráci, tuláci či vězni.

Odsouzenec zde visel tak dlouho, až z něj zbyly jenom kosti, či do další popravy – kvůli odrazení od páčání trestných činů. Pozůstatky se pohřbívaly zakopáním do země v okolí popraviště či se vhodily do zděného podstavce pod šibenici. Někteří se jen zahrabali – nečestní anebo sebevrazi. Popravení neměli nárok na řádný křesťanský pohřeb.

Popravy oběšením jsou nejstarší formou trestu smrti a nejvíce po světě rozšířenou. Již kolem roku 500 před n. l. je doložena v Iránu. Oblíbená byla pro bezkrevnost, nenáročnost vybavení, byla méně náročná na zručnost kata a tím, že oběšenec byl výše, byl více vidět a tím uspokojil více diváků. Příčina smrti závisela na délce pádu a typu a polohy uzlu. Ke ztrátě vědomí tak docházelo za 10 – 60 sekund; k mozkové smrti do 6 minut a srdce přestalo pracovat za zhruba 10 – 15 minut. Později, asi od poloviny 19. století, se používal humánnější tzv. „měřený pád“, kdy se podle výšky a váhy odsouzence vypočítala minimální délka pádu potřebná ke zlomení vazů.

Hrdelní právo (právo popravy) patřilo mezi městská práva. Někdy však toto právo získaly i některé vesnice. Na Břeclavsku jich mělo v 16. a 17. století až 26 sídel. Nemělo je však každé sídlo. I když kdysi byla snaha, aby každá ves měla své popraviště, a to kvůli předcházení nekalým skutkům, nebylo jednoduché splnit všechny podmínky. Jednak to byla povinnost zajistit a platit kata a jednak povinnost zřídít bezpečné vězení. Kata bylo možné si nasmlouvat u jiného sídla. Ale platit se muselo. Vězení s sebou neslo také nemalé výdaje a mnohokrát se stalo, že kvůli špatnému zabezpečení došlo k útěku odsouzeného. Z těchto důvodů byla některým sídlům hrdelní práva rušena. V průběhu 17. století se to týkalo 7 obcí.

Dekretem z 21.1.1754 se měly zrušit všechny hrdelní soudy v břeclavském obvodu. Hustopeče a Mikulov ale nakonec přežily.

A které obce v našem okolí tedy měly tato práva?

Byly to např. Velké Bílovice (dříve jen Bílovice), a to už před rokem 1526. Později byly přičleněny k Podivínu.

Velké Pavlovice od 15. století; později spadaly pod Hodonín. Dnes je zachován název kopce „Soudný“.

V Břeclavi bylo sídlo soudu už od poloviny 11. století.

Dolní Dunajovice – od 16. století. Zde dodnes stojí u kostela pranýř. Po zániku soudu připadly pod Drnholec, který měl hrdelní právo již v roce 1414. Šibenice byla třísloupová na podstavci. Dnes bez jakýchkoli známek existence.

Dolní Věstonice – od 14. století.

Lanžhot získal hrdelní právo někdy mezi roky 1528-1638. Od r. 1729 bylo zrušené.

V Lednici byl hrdelní soud zrušen rovněž v roce 1729, ale na žádost obce byl znovu obnoven v roce 1734. Během tereziánských reforem v 1753-4 opět zrušen. Odvolání městečka bylo zamítnuto. Obec byla přiřazena k Hustopečím (zde až do roku 1830).

Podivín (dříve Kostel) – první zmínka o hrdelním právu pochází z roku 1297. Také zrušen 1729.

Hustopeče – právo doloženo už v roce 1355. V roce 1575 byla dřevěná šibenice nahrazena zděnou. Poslední poprava byla provedena v roce 1774. Šibenice byla jednoduchá čtyřsloupová. Dodnes existuje název lokality „Šibenky“, která již spadá pod zastavěnou část obce.

Mikulov – od 14. století. V roce 1409 se dokládá, že měl vlastního kata. Název lokality „Galgenberg“ – dnes Šibeniční vrch. V mapě je zakreslena černá značka třísloupové šibenice na podstavci. Přežil i tereziánské reformy, ale rozsudky již nevydával – jen prováděl vyšetřování.

Hrdelní soud byl také v Mušově a vznikl asi v průběhu 16. století.

Hrdelní právo měly také Valtice. Ty ale nespádaly pod Břeclavsko, ale pod Dolní Rakousko.

A nyní trochu podrobněji o popravišti v Lednici:

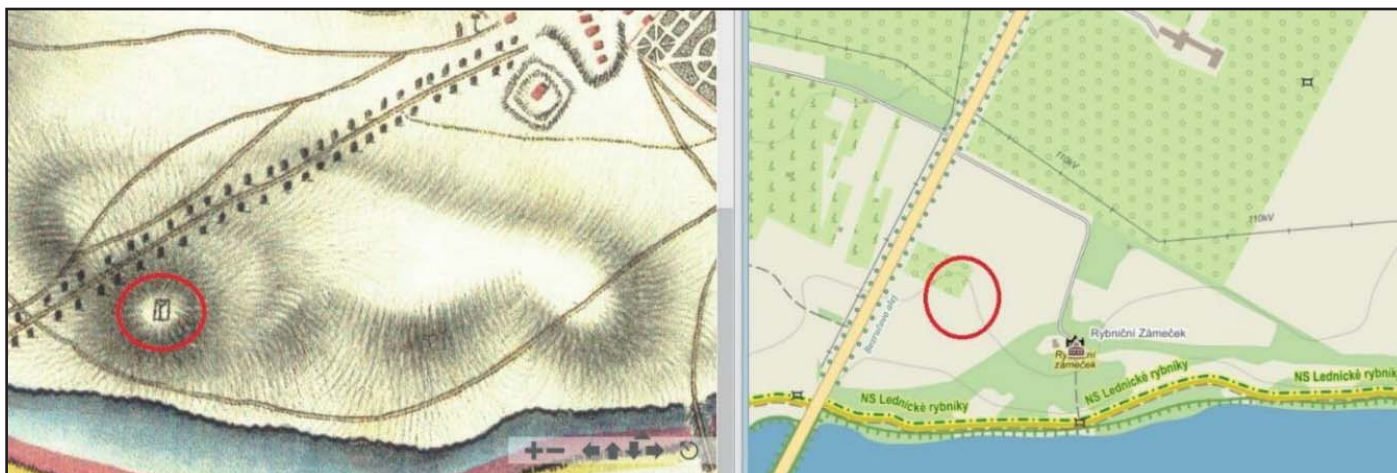
Místo hrdelního práva v Lednici nebylo dlouho známo, protože se nikdo nezabýval pečlivým zkoumáním archivních pramenů. Toto místo bylo objeveno díky dvěma variantám mapy I. vojenského mapování z let 1764-8 (opravy v roce 1780-1783), kde je zakreslen červený symbol pro šibenici (stejný jako symbol vyznačující šibenici valtickou) poblíž Rybnického zámečku na nejvyšším místě lokality. V jiné variantě této mapy, která je uložena v mikulovském archivu, podává důkaz o existenci lednického popraviště i nápisem „Richt“, tj. místo výkonu hrdelního práva. Popraviště bylo zbudováno jako zděná vyvýšená plošina s třípilířovou šibenicí na dobře viditelném místě na pahorku nad Prostředním rybníkem nedaleko Bezručovy aleje na tzv. Soudních lukách (Gerichts Wiesen). První dochovaná zmínka pochází z roku 1414. Dále je známo, že Lednice neměla v 18. století svého kata, takže na popravy si musela volat kata z Valtic.

V 19. století nechali Liechtensteini vybudovat nedaleko popraviště Rybniční zámeček, a to po převedení hrdelního soudu z Lednice do Hustopeče a poté do Brna.

Pravděpodobná dnešní poloha by mohla být asi 20 m od Rybničního zámečku směrem k silnici. Na tomto místě dnes rostou 4 akáty. Terén byl při úpravách lokality snížen. Blíží informace by mohly být získány archeologickým průzkumem předpokládaného místa. Lokalita je ve vlastnictví Mendlovy univerzity.

DNEŠNÍ POHLED NA MÍSTO U LEDNICE

POROVNÁNÍ MAP

Šibenice se nacházela také ve Valticích.

V urbáři z roku 1414 se uvádí, že město mělo hrdelní právo. Náměstí zdobila v roce 1774 a znovu v roce 1888 vybudovaná radnice, která byla symbolem svobod a výsad města. V radnici vedle kanceláře městského písaře a purkmistra budila pozornost soudnice, kde zasedávalo městské právo. Po stranách se zvedaly lavice pro konšely, v prostřední lavici na stupínku sedával primátor a purkmistr. U stolu s křížem, svícem a psacími potřebami zapisoval obecní písař radní jednání. V části položené níže, před šraňkem, stávaly strany. Přestupky se trestaly na pranýři (sloup hanby), který stál před vchodem do radnice.

V mapě I. voj. mapování Rakouska, kam Valtice spadaly, je zakreslen červený symbol šibenice třípilířové, která se měla nacházet po levé straně původní cesty vedoucí z Valtic do blízkého Hlohovce za letohrádkem Belveder. V roce 2017 byl proveden průzkum tohoto místa a bylo zjištěno, že na mírném, dnes akáty zarostlém návrší uprostřed polí, je zřetelný hluboký úvoz původní cesty. Místo je ve vlastnictví města Valtic. Žádné stopy po šibenici však zatím nebyly nalezeny.

Jak to bylo s hrdelním právem v Hlohovci, těžko říct, jelikož zatím nebyly prozkoumány možné archiválie, které s Hlohovcem souvisí. Tím, že Hlohovec patřil rovněž pod Dolní Rakousy, hodně dokumentů z minulosti je umístěno v rakouských archívech. Není ale bez zajímavosti, že v první písemné zmínce o Hlohovci – ve smlouvě mezi syny Jiřího Hartmana z 10.8.1570 – se uvádí, že „obec Bischofward dostane k valticekému panství Hartman II. se všemi náležitostmi – s lomem s vápencem, s hrdelním soudem a poddanými této nově založené obce“.

V Jihomoravském kraji probíhal výzkum na 40 šibenicích, které jsou vyznačeny v mapách I. voj. mapování. Většina jich nebyla v terénu nalezena (nejednoznačný zákres v mapě, porosty znemožňující průzkum, zastavění aj.) Stále je však dán prostor dalšímu zkoumání. Některá zkoumaná místa byla poté pietně upravena, některá byla navržena na památkovou ochranu (Lomnice u Tišnova, Šatov, Vranov n/Dyjí).

Marie Sítková

DNEŠNÍ POHLED NA LOKALITU U VALTIC

Zdroje:

- Jiří Dohnal – disertační práce
- Josef Unger a kolektiv – Jihomoravské šibenice v časném novověku
- MUDr. Zuzana Balážová – bakalářská práce
- Bc. Dagmar Přichystalová – diplomová práce
- Zdeňka Smrčková – bakalářská práce
- webové stránky města Valtice
- <http://mapire.eu>

ZÁKRES V MAPĚ I. VOJ. MAPOVÁNÍ

ZÁKRES V SOUČASNÉ MAPĚ

Informace z obce

Hlohovecký rybník v letošním roce – překonáme rekordní hnízdní sezonu z Nesytu 2020?

Rok 2020 byl v povodí Včelínku díky deštivému podzimu a začátku zimy srážkově průměrný. To se odrazilo na stavu Lednických rybníků. Apollo a Prostřední jsou na tzv. plné vodě. Nesyt je na hladině, které se podařilo dosáhnout naposledy v roce 2015. Jediný rybník z lednické soustavy, který není plně napuštěn, je rybník Hlohovecký. Hladina je zde aktuálně o 123 cm níže oproti stavu, na který jsme běžně zvyklí. Nabízí se tedy otázka, proč se tento rybník nepodařilo napustit?

Stejně jako v předchozích letech se po skončení výlovů v roce 2020 dohodl plán mezi vlastníkem rybníka (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR) a rybářským hospodářem (Rybářství Hodonín, s.r.o.) na hospodaření v roce následujícím. Součástí tohoto plánování se díky suchu v předchozích letech stala i výška hladin jednotlivých rybníků. Pro letošní rok byla v době plánování jediná jistota: množství vody, se kterou lze reálně počítat, vystačí na plně Apollo a Prostřední. U Nesytu a Hlohoveckého byla situace nejistá. Jednoznačnou prioritou při rozhodování byla snaha o napuštění rybníka Nesyt tak, aby došlo k zaplavení rákosin. Pokud by došlo k zaplavení rákosin, tak bylo dohodnuto, že tímto „přebytkem“ bude dopuštěn Hlohovecký

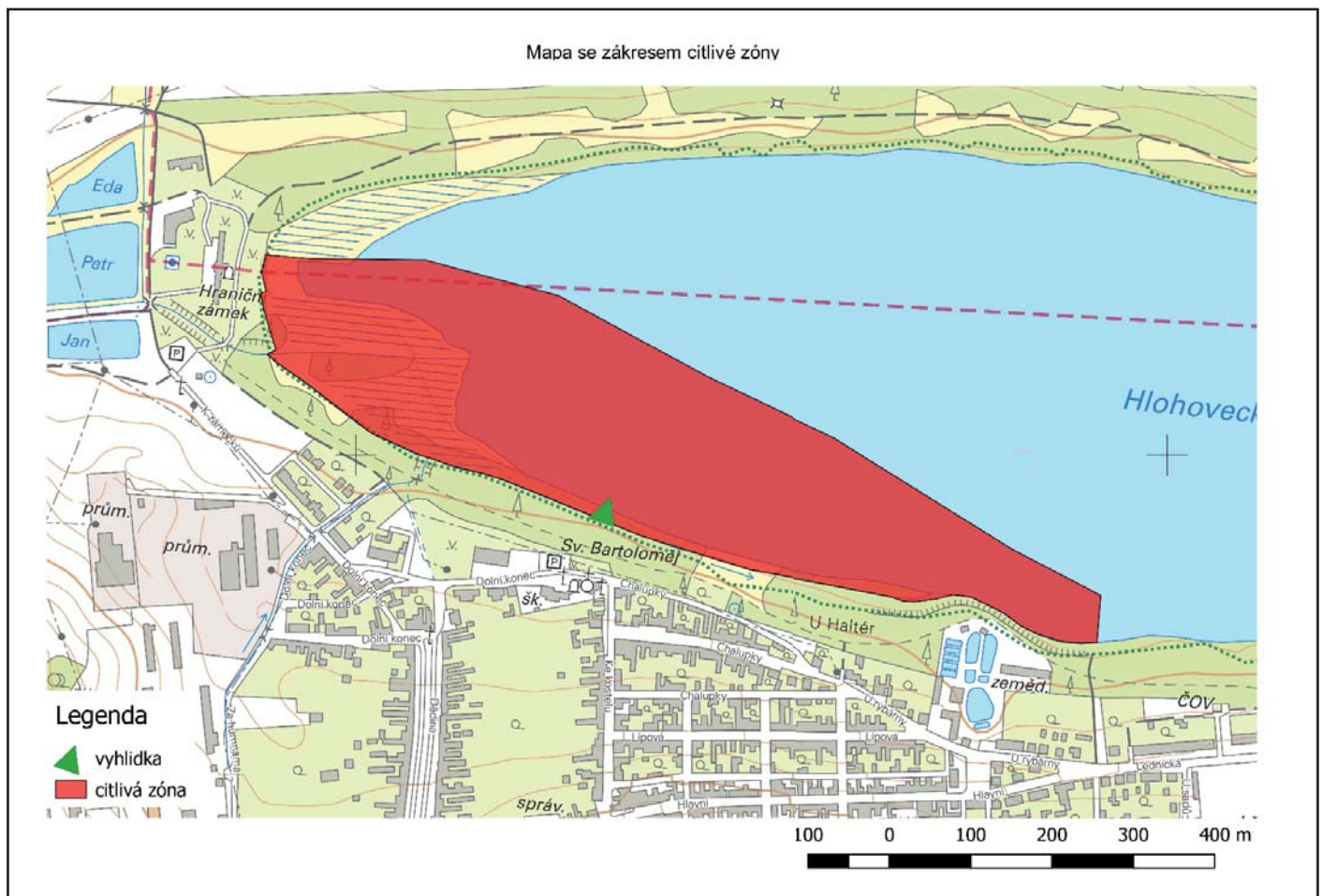
rybník. Tato situace na Nesytu skutečně nastala a došlo tedy k postupnému napouštění Hlohoveckého rybníka. Kdyby byl tento plán dokončen, byla by dnes hladina Hlohoveckého rybníka o cca 53 cm výše. Proč tedy nebyl tento plán dodržen?

Důvodem byl vývoj hnízdní situace na Hlohoveckém rybníce, která byla během přepouštění vody pravidelně sledována. Na Velký pátek bylo pozorováno páření tenkozobců opačných, černobílých ptáků na vysokých nohách s úzkým zobákem zahnutým nahoru, podle kterého dostal název. Tito ptáci, stejně jako další, kteří se v té době na Hlohoveckém rybníce vyskytovali, si svá hnízda staví na holých dnech rybníků. Napuštěním rybníka dle původního plánu by bylo počínající hnízdění tohoto druhu v národní přírodní rezervaci Lednické rybníky znemožněno. Ostatní rybníky lednické soustavy totiž byly v této době na plné hladině. Obdobná situace byla na rybníční soustavě u Mutěnic, druhého pravidelného hnízdiště tohoto druhu na jižní Moravě.

Velikonoční rozhodnutí se ukázalo jako správné. V současné době funguje Hlohovecký rybník jako pověstný magnet na ptáky. V těchto dnech se zde začíná vytvářet hnízdní kolonie tenkozobců opačných a pisil čá-

ponohých. Aktuálně na svých hnízdech sedí 11 párů tenkozobců a dva páry pisil si staví svá hnízda. Dále zde toká šest čejek chocholatých a kulčíc říční, jejich počet je ale obtížné zjistit. Počet přítomných ptáků dává příslib, že zde dojde k vytvoření smíšené hnízdní kolonie, která početně vyrovná a možná i překoná dosavadní loňský rekord z rybníka Nesyt, kdy zde úspěšně vyhnízdlilo 27 až 29 párů tenkozobců a 15 až 17 párů pisil. Takto početná kolonie neměla v rámci území ČR obdoby a hrdě konkurovala podobným koloniím v bilaterálním národním parku Neusiedler See - Seewinkel/Fertő – Hanság na rakousko – maďarském pomezí.

Aktuálně vytvářená hnízdní kolonie vzniká v místech, kde je vysoká pravděpodobnost, že dojde k úspěšnému vyhnízdění. Úspěšnost hnízdění však nezávisí pouze na rodičovském umění ptáků a přírodních zákonech. K úspěšnému hnízdění můžeme přispět i my, lidé. A to nerušením ptáků v nejcitlivějším období, kterým je péče o snůšku. Pohyb lidí po dně rybníka nebo umožnění volného pobíhání psů, ptáky při zahřívání vajíček nejen ruší, ale poutá i jejich pozornost. Toho může využít skutečný predátor jako například vrána šedá a snůšku vajec zničit.

Víme, že obnažené písčité břehy lákají například k romantickým procházkách nebo k venčení psů. Proto prosíme, vydržte to, respektujte životní prostor vzácných a chráněných druhů ptáků a nevstupujte na dno Hlohoveckého rybníka mimo páskami vyhrazený prostor, pod kostelem, ze kterého

lze ptáky pozorovat bez jejich rušení. Nejcitlivější období skončí zhruba v druhé polovině měsíce června. Nejcitlivějším územím na rušení je v současné době jižní břeh rybníka ohraničený průsekem v rákosí u Hraničního zámečku a dětským hřištěm U Haltér.

Na tomto území bude probíhat zvýšený

dohled stráže ochrany přírody. I vy však můžeme přispět k úspěšné hnízdní sezoně svojí ohleduplností, respektováním značení omezujících pohyb po dně rybníka a jeho neničením. Děkujeme.

Ing. Vlastimil Sajfrt, AOPK ČR,
Správa CHKO Pálava

Tenkozobec miklín

MAS Lednicko-valtický areál pomáhá našemu regionu

Místní akční skupina (MAS) je možná pojem, o kterém jste ještě nikdy neslyšeli. Co tedy vlastně znamená? Označuje se jím společenství venkovských obyvatel, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy, které je nezávislé na politickém rozhodování, avšak disponuje nástroji, s jejichž pomocí je možné zlepšovat kvalitu života v regionu. Cílem je podporovat podnikání, pečovat o krajinu, rozvíjet vzdělávání a sociální programy. Místní akční skupiny tu mají být pro všechny, kteří na venkově žijí a pracují. Financování provozu je potom zajišťováno z fondů Evropské unie, národních i krajských dotací.

Naše MAS Lednicko-valtický areál není ojedinělou institucí, v Česku je těchto společenství na 180. Existence místních akčních skupin je založena na pevně daných principech a řídí se jasně stanovenými pravidly. Je tak třeba určeno, že MAS nesmí působit na území měst s více než 25 tis. obyvateli, což v našem případě těsně splňuje i centrum regionu – Břeclav. A na jakém území tedy působíme? Jedná se o území měst a obcí Břeclav, Bulhary, Hlohovec, Lednice, Podivín, Přitluky, Rakvice, Valtice a Velké Bílovice.

K tomu, aby místní akční skupiny mohly rozvoj svého regionu cíleně podporovat, dostávají finanční prostředky, které pak v území dále rozdělují prostřednictvím vlastních dotačních výzev. Ve stávajícím programovém období 2014–2020 tak má naše MAS k dispozici bezmála 95 mil. Kč, s nimiž podporuje projekty široké škály zaměření. V současnosti například investujeme do výstavby učeben od-

borné výuky na základních školách v Lednici, Podivíně a Valticích, s naší finanční podporou je budována cyklostezka na ulici Bratislavské v Břeclavi a brzy bude započata také rekonstrukce chrámu Tří Grácií v srdci Lednicko-valtického areálu. Zkrátka nepřichází ani podnikatelé. Z našich dotačních výzev již bylo podpořeno několik zemědělských podnikatelů, především vinařů, ale na své si přišli rovněž řemeslníci či provozovatelé penzionů.

Činnost MAS ale není pouze o přerozdělování dotací. Máme vlastní iniciativu, sbíráme podněty od veřejnosti a hledáme cesty k jejich realizaci. S vlastními projekty podporujeme výsadbu zeleně či zachování krojových tradic. Soustavnou podporu poskytujeme školám, jimž jsme takovou servisní organizací, pomáháme jim s plánováním jejich rozvojových aktivit a poskytujeme vzdělávací semináře pedagogům. A chceme toho dělat ještě více. I vy se můžete zapojit, jsme otevření všem. Více informací o nás najdete na webu www.mas-lva.cz, pod heslem MAS Lednicko-valtický areál nás pak naleznete také na Facebooku.

Mgr. Lukáš Hlavinka
manažer MAS Lednicko-valtický areál

MAS
Lednicko-valtický areál

Výpis usnesení

přijatých na 13. veřejném zasedání Zastupitelstva obce Hlohovec ve volebním období 2018-2022, konaném dne 9. 3. 2021 v kulturním domě v Hlohovci

Usnesení č. 1/13/2021:

Zastupitelstvo obce Hlohovec schválilo ověřovateli zápisu Mgr. Sylvu Vlašicovou a Josefa Lípu.

Usnesení č. 2/13/2021:

Zastupitelstvo obce Hlohovec schválilo návrhovou komisi ve složení předseda Mgr. Hana Sítková, členové Marie Bartošíková a Ing. Radek Bergauer.

Usnesení č. 3/13/2021:

Zastupitelstvo obce Hlohovec schválilo navržený program jednání.

Usnesení č. 4/13/2021:

ZO Hlohovec vzalo na vědomí informaci o schválení a provedení rozpočtového opatření č. 6/2020 Radou obce na její schůzi č. 28 dne 31.12.2020 v předloženém znění, viz. příloha č. 1 zápisu.

Usnesení č. 5/13/2021:

ZO Hlohovec schválilo obecně závaznou vyhlášku obce Hlohovec č. 1/2021 o místním poplatku z pobytu. Příloha č. 2 zápisu.

Usnesení č. 6/13/2021:

ZO Hlohovec schválilo podání žádosti o členství ve spolku MAS Lednicko-valtický areál, z.s.

Usnesení č. 7/13/2021:

ZO Hlohovec neschválilo vyhlášení záměru prodeje pozemků p. č. 1258, vinice o výměře 523 m², p. č. 1257, vinice o výměře 515 m², p. č. 1259, vinice o výměře 572 p. č. 1260, vinice o výměře 458 m², vše v k. ú. Hlohovec.

Usnesení č. 8/13/2021:

ZO Hlohovec schválilo uzavření smlouvy na zrušení předkupního práva jako práva věcného ve prospěch obce Hlohovec na pozemku p. č. 474 o výměře 318 m² – zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je budova s číslem popisným 341 – rodinný dům, stavba stojí na po-

zemku p. č. 474 a pozemku p. č. 475 zahrada o výměře 193 m² oba v k. ú. Hlohovec bezúplatně a pověřilo starostu podpisem smlouvy.

Usnesení č. 9/13/2021:

ZO Hlohovec schválilo vyhlášení záměru směny části pozemku p. č. 1171/323, ostatní plocha o výměře 186 m² a části pozemku p. č. 1171/282, ostatní plocha o výměře 89 m², oba v k. ú. Hlohovec ve vlastnictví obce Hlohovec za podíl id. 1/2 pozemku p. č. 1171/325 ostatní plocha o výměře 8 m², podíl id. 1/2 pozemku p. č. 1171/327, ostatní plocha o výměře 4 m², podíl id. 1/2 pozemku p. č. 1171/294, ostatní plocha o výměře 81,5 m², podíl id. 1/2 pozemku p. č. 1171/352, ostatní plocha o výměře 114 m² a podíl id. 1/2 pozemku p. č. 1171/351, ostatní plocha o výměře 110 m², vše v k. ú. Hlohovec ve vlastnictví fyzické osoby bez finančního dorovnání. Náklady spojené se směnou pozemků (geometrický plán, znalecký posudek, návrh na vklad) budou k tíži žadatele.

Usnesení č. 10/13/2021:

ZO Hlohovec schválilo vyhlášení záměru směny pozemku p. č. 1167, zastavěná plocha o výměře 577 m² a podílu id. 1/2 pozemku p. č. 1171/13, zastavěná plocha o výměře 378 m² oba v k. ú. Hlohovec ve vlastnictví obce Hlohovec za pozemky p. č. 1867/61, zahrada o výměře 487 m² a p. č. 1867/35, zahrada o výměře 487 m², oba v k. ú. Hlohovec ve vlastnictví fyzické osoby s finančním dorovnáním. Náklady spojených se směnou pozemků (znalecký posudek, geometrický plán, vklad do katastru nemovitostí) budou k tíži žadatele.

Usnesení č. 11/13/2021:

ZO Hlohovec neschválilo vyhlášení záměru směny části pozemku p. č. 1752, orná půda o výměře 2 406 m² v k.ú. Hlohovec ve vlastnictví obce Hlohovec za část pozemku p. č. 1752/3, orná půda, část pozemku 1752/5, orná půda, část pozemku p. č. 1752/6, orná půda a část pozemku p. č. 1752/87, orná půda vše v celkové výměře 2 406 m² v k. ú. Hlohovec.

*Ing. Jaroslav Hajda
starosta obce Hlohovec*

Výpis usnesení

přijatých na 14. veřejném zasedání Zastupitelstva obce Hlohovec ve volebním období 2018-2022, konaném dne 7. 4. 2021 v kulturním domě v Hlohovci

Usnesení č. 1/14/2021:

Zastupitelstvo obce Hlohovec schválilo ověřovateli zápisu MUDr. Martu Drobiličovou a Zdeňka Garčice.

Usnesení č. 2/14/2021:

Zastupitelstvo obce Hlohovec schválilo návrhovou komisi ve složení předseda Mgr. Sylva Vlašicová, členové Ing. Jiří Vlk a František Jankovič.

Usnesení č. 3/14/2021:

Zastupitelstvo obce Hlohovec schválilo navržený program jednání.

Usnesení č. 4/14/2021:

Zastupitelstvo obce Hlohovec vzalo na vědomí informaci o schvále-

ní a provedení rozpočtového opatření č. 1/2021 Radou obce na její schůzi č. 29 dne 21.1. 2021 a rozpočtového opatření č. 2/2021 Radou obce na její schůzi č. 31 dne 30.3. 2021 v předloženém znění, viz. příloha č. 1 a č. 2 zápisu.

Usnesení č. 5/14/2021:

Zastupitelstvo obce Hlohovec schválilo investiční záměr zpracovaný firmou PMCS s.r.o. pro podání žádosti o dotaci do programu VPS-228-3-2021 Podpora obnovy a rozvoje materiálně technické základny regionálního školství v působnosti obcí na akci: Půdní vestavba – odborná učebna ZŠ Hlohovec.

*Ing. Jaroslav Hajda
starosta obce Hlohovec*

Obec Hlohovec nabízí místním seniorům zprostředkování a rozvoz obědů:

- od firmy Sansimon, s.r.o., Lednice (cena od 78,- Kč do 93,- Kč za menu)
- od pana Michala Sítka, bufet, Hlohovec

Bližší informace na telefonu Obecního úřadu Hlohovec, 519 354 103.

Společenská rubrika

Blahopřejeme

Prosinec	Stratilová Barbora	84 let	Únor	Štěpánková Ludmila	93 let
	Buriánek Jaroslav	70 let		Zoubková Anna	88 let
	Snopková Žofie	82 let		Harantová Antonia	82 let
	Michalica Cyril	87 let			
	Škodová Magdalena	81 let	Březen	Radkovičová Žofie	70 let
	Slunská Anna	98 let		Dvořáčková Františka	85 let
	Radkovičová Antonie	82 let		Bartošík Ludvík	83 let
	Škoda Anton	80 let		Urselmannová Zuzana	60 let
	Vaškovičová Marie	81 let		Garčicová Jana	70 let
	Drobilič Sylvestr	84 let		Machálek Jan	70 let
	Klimovič Josef	86 let		Klimovičová Růžena	84 let
Leden	Wunschová Marie	90 let	Duben	Garčic Ladislav	70 let
	Hluchá Marie	91 let		Kurková Monika	87 let
	Lípová Ludmila	70 let		Fabičovicová Hana	60 let
	Damcová Olga	80 let		Rakošová Marta	81 let
	Haarová Naděžda	90 let		Vališ Ludvík	88 let
	Konečná Anežka	80 let			

Vítáme mezi námi

V prosinci se narodila:

Isabella Elisabeth Remeňová (ulice Lednická)

V lednu se narodili:

Teodor Halámek (ulice Dědina)

Nikol Radkovičová (ulice Valtická)

V únoru se narodily:

Magdaléna Vlková (ulice Dolní konec)

Barbora Koberová (ulice Chalupky)

Opustili naše řady

Paní Antonie Radkovičová zemřela dne 30. 1. 2021 ve věku 82 let.

Pan Jan Žák zemřel dne 15. 2. 2021 ve věku nedožitých 79 let.

Paní Marie Stratilová zemřela dne 20. 3. 2021 ve věku nedožitých 88 let.

Pan Karel Štěpánek zemřel dne 2. 4. 2021 ve věku nedožitých 70 let.

HLOHOVEC

KALENDÁŘ AKCÍ 2021

26.6.2021 od 15:00	Dětský den a ukončení školního roku ZŠ, MŠ a Obec Hlohovec, KD Hlohovec
10.7.2021 od 19:00	WOHNOUT & Electric Lady / Máme na míň tour STAFALIA s.r.o., KD Hlohovec
31.7.2021 od 15:00	Fazulafest 2021 ČsOL jednota Valtice, Spolek vojenské historie, z. s., KD Hlohovec
22-23.8.2021 od 14:00	Bartolomějské krojové hody Krojovaná chasa a Obec Hlohovec, KD Hlohovec
28.8.2021 od 14:00	Krojované hodky Krojovaná chasa a Obec Hlohovec, KD Hlohovec
18.9.2021 od 15:00	15. Hlohovecké vinobraní / Walda Gang, The People, ... Spolek Hlohovčané, KD Hlohovec
20.11.2021 od 19:00	Myslivecký večer Myslivecké spolek, KD Hlohovec
12.12.2021	Vánoční koncert Vlado Kumpana Obec Hlohovec, KD Hlohovec
19.12.2021	Vánoční zpívání u obecního stromu Obec Hlohovec, prostranství před mateřskou školou
27.12.2021	Svěcení vína Spolek Hlohovčané, KD Hlohovec

**Uvedené kulturní akce se budou konat v závislosti
na aktuální epidemiologické situaci nemoci Covid-19**

Zpracoval : Obec Hlohovec, Hlavní 75, 691 43 Hlohovec.
Bližší informace o akcích na www.hlohovec.cz. Změna programu vyhrazena